

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

ZAKLJUČNA STROKOVNA NALOGA VISOKE POSLOVNE ŠOLE
RAČUNOVODSKA PRIMERJAVA PODJETIJ REŠET IN
GRATEL

MOJCA KRČ

IZJAVA

Študent/ka Mojca Krč izjavljam, da sem avtor/ica te zaključne strokovne naloge, ki sem jo napisal/a pod mentorstvom prof. dr. Hočevar Markota, in da dovolim njeno objavo na fakultetnih spletnih straneh.

V Ljubljani, dne 19.06.2009

Podpis: _____

KAZALO

UVOD	1
1 POSLOVNA ANALIZA	2
2 ANALIZA BILANCE STANJA	2
2.1 Analiza sredstev	2
2.2 Analiza obveznosti do virov sredstev	4
3 ANALIZA IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA	4
3.1 Analiza prihodkov	5
3.2 Analiza odhodkov	5
3.3 Analiza poslovnega izida	5
4 ANALIZA S KAZALNIKI	6
4.1 Kazalniki stanja financiranja	6
4.2 Kazalniki stanja investiranja	8
4.3 Kazalniki vodoravnega finančnega ustroja	9
4.4 Kazalniki obračanja	10
4.5 Kazalniki gospodarnosti	11
4.6 Kazalniki dobičkonosnosti	12
5 RAČUNOVODSKO ANALIZIRANJE NA PRIMERU	13
5.1 Predstavitev podjetja Rešet d.o.o.	13
5.2 Predstavitev podjetja Gratelj d.o.o.	13
5.3 VODORAVNA ANALIZA	14
5.4 NAVPIČNA ANALIZA	18
5.5 ANALIZA S KAZALNIKI	22
SKLEP	31
LITERATURA IN VIRI	32

KAZALO TABEL

Tabela 1: Vodoravna analiza podjetja Rešet 2006-2008.....	14
Tabela 2: Vodoravna analiza podjetja Gratel 2006-2008.....	16
Tabela 3: Navpična analiza podjetja Rešet 2006-2008	18
Tabela 4: Navpična analiza podjetja Gratel 2006-2008	20
Tabela 5: Delež kapitala v financiranju.....	22
Tabela 6: Delež dolga v financiranju	23
Tabela 7: Delež trajnega in dolgoročnega financiranja.....	23
Tabela 8: Kazalnik finančnega vzvoda	23
Tabela 9: Delež dolgoročnih sredstev	24
Tabela 10: Delež kratkoročnih sredstev	24
Tabela 11: Odpisanost osnovnih sredstev	25
Tabela 12: Kapitalska pokritost osnovnih sredstev.....	25
Tabela 13: Kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev	25
Tabela 14: Trajno in dolgoročno financiranje dolgoročnih sredstev	26
Tabela 15: Kratkoročni koeficient.....	26
Tabela 16: Pospešeni koeficient.....	27
Tabela 17: Hitri koeficient	27
Tabela 18: Koeficient obračanja terjatev do kupcev	27
Tabela 19: Povprečna doba vezave terjatev do kupcev.....	28
Tabela 20: Koeficient obračanja zalog.....	28
Tabela 21: Povprečna doba vezave zalog	28
Tabela 22: Gospodarnost poslovanja	29
Tabela 23: Celotna gospodarnost	29
Tabela 24: Dobičkonosnost prihodkov	29
Tabela 25: Dobičkonosnost sredstev.....	30
Tabela 26: Dobičkonosnost kapitala	30

UVOD

Opredelevitev problema

Problem, ki ga obravnavam je poslovanje podjetja Rešet in Gratel v obdobju od leta 2006 do 2008, s poudarkom na finančnem poslovanju. S tem mislim predvsem na finančno poslovanje kot celoto problemov v zvezi s terjatvami, zalogami, finančni položaj, likvidnost in podobno. Pri tem bom upoštevala pri analizi vse temeljne cilje financiranja, kar pomeni, da bom bilance stanja analizirala po navpični in vodoravni strukturi, analizirala bom poslovne izide in s pomočjo kazalnikov ugotovila uspešnost poslovanja in dobičkonosnost.

Zadana naloga

Kot vemo obravnava analiza bilance časovno razmejeno obdobje poslovanja na podlagi dveh temeljnih izkazov in sicer izkaza bilance stanja in izkaza poslovnega izida. Gre torej za analizo poslovnega procesa in stanj za preteklo časovno razdobje ter za oceno poslovanja in izida na podlagi bilančnih postavk in postavk v izkazu poslovnega izida. Da bi torej odkrila, kako učinkovito je bilo poslovanje v preteklosti in kakšno osnovo nam daje za bodoče poslovanje, se morama često posluževati podrobnih podatkov iz knjigovodskih evidenc in računovodstva ter drugih podatkovnih podlag. S tem dobimo osnovo za sklepanje o boniteti poslovanja in o odmikih med načrtovanimi in doseženimi cilji. Vzroki za odmike pa so nam pomembna podlaga za poglobljeno podrobno analizo poslovanja.

S pomočjo vsebine bilance stanja in njene razčlenitve pridemo do problema strukture sredstev in virov sredstev ter razmerja med sredstvi in viri sredstev, kar nam služi za analizo finančnega položaja podjetja.

S pomočjo vsebine izkaza poslovnega izida in njegove razčlenitve ter primerjanjem postavk izkaza poslovnega izida pa spoznamo strukturo prihodkov in odhodkov ter strukturo razporeditve dobička. Ti kazalci so pomembni za presojo gospodarjenja v določenem obračunskem obdobju.

Predpostavke in omejitve

Da bom lahko primerjala dosežene rezultate po posameznih letih, bom pri vseh analizah bilanc stanja in izkazov poslovnega izida upoštevala vsa načela financiranja, pri čemer bom posebni poudarek dala likvidnosti kot podlagi za plačilno sposobnost.

S povezovanjem spoznanj analize bilanc in usmerjanjem h kompleksni analizi poslovanja z uporabo določenih metod analize, njihovo izrazno močjo in s problemi uporabe glede na podatkovno podlago skušam pojasniti razčlenitvena števila, indekse, koeficiente, odmike in povprečja.

Uporabljene metode

Za analizo finančnega poslovanja bom uporabila naslednje analitične metode:

- Metodo razčlenjevanja (analize) podatkov v istem časovnem obdobju z izražanjem sestavin v relativnih številih (strukturnih delih oziroma v strukturnih odstotkih).
- Metodo primerjanja (komparacije) istovrstnih podatkov z izražanjem v relativnih številih.

Vsi podatki, ki jih uporabljam, tako pri metodi razčlenjevanja kot pri metodi primerjanja, so podani tako v absolutnih vrednostih kot tudi v relativnih številih.

1 POSLOVNA ANALIZA

V podjetjih se stalno sprašujemo, kaj bi se dalo izboljšati v poslovanju in kako to storiti, saj konkurenca neposredno odpira ti vprašanja. Iskanje odgovorov nanju je predmet znanstvene discipline, ki se tradicionalno imenuje analiza poslovanja. Le-ta se je prva začela sistematično ukvarjati z iskanjem novih možnosti za izboljšanje uspešnosti poslovanja (Pučko, 2004, str. 7).

Analizo poslovanja podjetja v splošnem opredelimo kot proces spoznavanja konkretnega poslovanja nekega podjetja z določenim ekonomskim in organizacijskim namenom, ki služi za odločanje o izboljšanju ekonomske uspešnosti poslovanja podjetja z vidika uporabnika analize. Namen analize poslovanja je doseči najvišjo uspešnost poslovanja (Pučko, 2004, str. 10). Analizo poslovanja podjetja razdelimo na dva dela, in sicer finančna analiza, ki zajema analizo bilance stanja, izkaz poslovnega izida, izkaz finančnih tokov ter analizo osnovnih funkcij podjetja, ki zajema prodajno, nabavno, kadrovsko, proizvodno in finančno funkcijo.

Pri finančni analizi oziroma pri analiziranju računovodskih izkazov najpogosteje uporabljamo tri metode, in sicer: vodoravna analiza, navpična analiza in analiza s kazalniki. Vodoravno analizo delimo na analizo računovodskih izkazov v času in primerjalno analizo postavk posameznih sredstev s posameznimi postavkami obveznosti do virov sredstev. S tem dobimo informacije o velikosti, smeri in relativni pomembnosti sprememb posameznih postavk. Z navpično analizo izračunavamo deleže posameznih postavk v računovodskih izkazih, kar pa nam omogoči primerjavo z ostalimi podjetji v isti gospodarski panogi, saj se z relativnimi deleži izniči razlika v velikosti teh podjetij. Kazalniki so relativna števila, dobljena z medsebojnim deljenjem določenih ekonomskih kategorij. Delimo jih na stopnje, indekse in koeficiente. Kazalniki nam sami po sebi ne povejo kaj veliko, zato jih je smiselno primerjati z vrednostjo kazalnikov iz prejšnjega obdobja ali s kazalniki drugega podjetja v panogi. Poznamo več vrst kazalnikov: kazalniki stanja financiranja, kazalniki stanja investiranja, kazalniki finančnega ustroja, kazalniki obračanja, kazalniki gospodarnosti in kazalniki dobičkonosnosti (Hočevar, Igličar & Zaman, 2004, str. 383-389).

Kot podlago za odločanje pri oblikovanju in proučevanju računovodskih podatkov se lahko uporablja Slovenski računovodski standard 29, ki obdeluje:

- opredeljevanje računovodskega proučevanja,
- ugotavljanje vsebine pojavov pri proučevanju,
- ugotavljanje vplivov na obračune in predračune,
- razčlenjevanje odmkov računovodskih podatkov od sodil,
- izbiranje in oblikovanje računovodskih kazalnikov na podlagi podatkov ter
- povezovanje delnih spoznanj na podlagi računovodskih kazalnikov.

2 ANALIZA BILANCE STANJA

Bilanca stanja je temeljni računovodski izkaz, ki prikazuje višino in strukturo sredstev in obveznosti do virov sredstev podjetja na določen dan. Rečemo lahko, da prikazuje premoženje, ki ga ima podjetje v lasti na določen dan in vire financiranja s katerimi podjetje financira to premoženje. Bilanca je sestavljena iz dveh delov, in sicer aktiva oziroma sredstva in pasiva oziroma obveznosti do virov sredstev (Hočevar, Igličar & Zaman, 2004, str. 223).

2.1 Analiza sredstev

Sredstva imajo v proučevanem trenutku pojavnostne oblike stvari, pravic in denarja, a jih lahko že v naslednjem trenutku deloma spremenijo glede na potek celotnega poslovnega procesa. Vsa

sredstva poslovnega sistema so se praviloma na začetku pojavljala v denarni obliki in se bodo vanjo končno zopet vrnila.

Sredstva poslovnega sistema se stalno preoblikujejo oziroma spreminjajo svoje pojavne oblike, nekatere hitreje, druge počasneje. Nekatera sredstva se lahko zadržujejo v neki pojavni obliki dalj časa ali celo stalno. Glede na hitrost preoblikovanja sredstva delimo na dolgoročna in kratkoročna (Hočevar, Igličar & Zaman, 2004, str. 36, 38).

2.1.1 Dolgoročna sredstva

Glede na obliko dolgoročna sredstva razdelimo na opredmetena osnovna sredstva, neopredmetena dolgoročna sredstva in aktivne časovne razmejitev, naložbene nepremičnine dolgoročne poslovne terjatve ter odložene terjatve za davek in se praviloma ne preoblikujejo v obdobju krajšem od enega leta.

Dolgoročna sredstva so širši pojem kot osnovna sredstva, ki vsebujejo opredmetena osnovna sredstva ter neopredmetena dolgoročna sredstva, ne vsebujejo pa dolgoročnih finančnih naložb (Hočevar, Igličar & Zaman, 2004, str. 39).

Opredmetena osnovna sredstva so stvari, ki jih podjetje poseduje, da z njimi lahko opravlja svojo dejavnost ali pa vzdržuje in popravlja druge takšne stvari, jih pridobi in / ali izdelava z namenom, da jih bo samo uporabljalo. Podjetje ima opredmetena osnovna sredstva v lasti ali finančnem najemu in niso namenjena prodaji v okviru rednega delovanja.

Opredmetena osnovna sredstva obsegajo zemljišča, zgradbe, opremo, večletne nasade ter osnovno čredo. V bilanci stanja so opredmetena osnovna sredstva zavedena po neodpisani vrednosti, katero dobimo tako, da od nabavne vrednosti odštejemo popravek vrednosti, zato ker sredstva v poslovnem procesu izgubljajo vrednost oziroma jo prenašajo na poslovne učinke (Hočevar, Igličar & Zaman, 2004, str. 39-41).

Neopredmetena dolgoročna sredstva so naložbe v pridobitev materialnih pravic ali dolgoročno vračunljivi stroški in izdatki, ki se pojavljajo v zvezi s poslovanjem družbe in zajemajo dolgoročne premoženjske pravice, dobro ime, predujme za pridobitev neopredmetenih sredstev, dolgoročne odložene stroške razvijanja in druge dolgoročne aktivne časovne razmejitev (Hočevar, Igličar & Zaman, 2004, str. 43).

Naložbene nepremičnine so namenjene pridobivanju finančnih prihodkov oziroma ohranjanju in povečanju vrednosti vloženih sredstev. So naložbe v druga podjetja za obdobje daljši od leta dni. Dolgoročne finančne naložbe obsegajo naložbe v kapital drugih podjetij, dana posojila, dane pologe in varščine in naložbe v odkupljene lastne deleže (Hočevar, Igličar & Zaman, 2004, str. 46).

Dolgoročne poslovne terjatve so dolgoročne poslovne terjatve do družb v skupini, do kupcev in do drugih.

2.1.2 Kratkoročna sredstva

Kratkoročna sredstva so širši pojem od obratnih sredstev, saj obsegajo še kratkoročne finančne naložbe. Kratkoročna sredstva, kot že samo ime pove, se preoblikujejo večkrat znotraj enega leta. Glede na obliko pa jih lahko razvrstimo na zaloge, kratkoročne terjatve iz poslovanja, kratkoročne finančne naložbe, denarna sredstva in aktivne časovne razmejitev (Hočevar, Igličar & Zaman, 2004, str. 48).

Zaloge so opredmetena sredstva, namenjena prodaji v okviru rednega delovanja; lahko so v postopku proizvodnje, katerega učinki bodo namenjeni takšni prodaji ali pa naj bi bila porabljena pri proizvodnji proizvodov ali opravljanju storitev, namenjenih prodaji. Med zaloge uvrščamo material v širšem pomenu, drobn inventar, nedokončano proizvodnjo, dokončane proizvode in trgovsko blago.

Terjatev je zasnovana pravica na premoženjsko-pravnih razmerjih, da se od določene osebe zahteva plačilo dolga, dobavo stvari ali opravilo storitve. Pri terjatvah je treba ločeno izkazovati dolgoročne in kratkoročne terjatve. Dolgoročne terjatve zapadejo v plačilo v roku daljšem od leta dni, kratkoročne terjatve pa zapadejo v največ letu dni.

Kratkoročne finančne naložbe so naložbe sredstev podjetja z vnaprej določenim pogodbenim rokom vračila, ki ne sme biti daljši od enega leta. Kratkoročne finančne naložbe obsegajo kratkoročne naložbe v kapital drugih podjetij, kratkoročno dana posojila, kratkoročno dane pologe in varščine ter kratkoročne naložbe v odkupljene lastne deleže.

Denarna sredstva vključujejo gotovino, knjižni denar in denar na poti.

Aktivne časovne razmejitve obsegajo kratkoročno odložene stroške in kratkoročno ne zaračunane prihodke (Hočevar, Igljučar & Zaman, 2004, str. 48 -60).

2.2 Analiza obveznosti do virov sredstev

Viri sredstev nam dajejo odgovor na vprašanje od kod ima poslovni sistem sredstva. Viri sredstev so najpogosteje fizične in pravne osebe, ki so poslovnemu sistemu s finančnimi naložbami ali dobavami omogočile pridobitev sredstev, pojavljajo pa se še dobavitelji materiala in storitev, zaposleni, država do katerih ima poslovni sistem sprotne obveznosti. Poslovni sistem mora imeti v vsakem trenutku vrednost obveznosti do virov sredstev enako vrednosti sredstev, saj obveznosti do virov sredstev kažejo stanje financiranja podjetja. Obveznosti do virov sredstev delimo na: obveznosti iz naslova kapitala, obveznost iz naslova časovnih razmejitev in obveznosti iz naslova dolgov.

Obveznosti iz naslova kapitala izražajo lastniško financiranje podjetja in iz vidika podjetja obveznost do lastnikov, če ne prej pa ob prenehanju delovanja. Kapital predstavlja trajni vir financiranja, ki je bil vložen v podjetje s strani lastnikov ali pa je nastal z uspešnim poslovanjem podjetja. Celotni kapital podjetja se deli na osnovni kapital, kapitalne rezerve, rezerve iz dobička, preneseni čisti poslovni izid in čisti poslovni izid poslovnega leta.

Obveznosti iz naslova časovnih razmejitev zajemajo odložene prihodke in vnaprej vračunane odhodke.

Obveznosti iz naslova dolgov obsegajo finančne in poslovne obveznosti. Finančne obveznosti nastajajo zaradi dobljenih posojil in izdanih vrednostnih papirjev. Poslovne obveznosti se pojavljajo zaradi dobaviteljskih kreditov. Obveznosti delimo na dolgoročne in kratkoročne. Kratkoročne obveznosti zapadejo v plačilo v roku enega leta, dolgoročne obveznosti pa zapadejo v plačilo v obdobju daljšem od leta dni (Hočevar, Igljučar & Zaman, 2004, str. 61-70).

3 ANALIZA IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

Izkaz poslovnega izida je poleg bilance stanja temeljni računovodski izkaz, ki prikazuje prihodke in odhodke podjetja v določenem obdobju. Prikazuje tudi ustvarjeni poslovni izid obdobja, dobljen na podlagi razlike med prihodki in odhodki, kar pa kaže uspešnost poslovanja podjetja v

določenem obdobju. Če so prihodki večji od odhodkov dobimo dobiček, če so odhodki večji od prihodkov dobimo izgubo. Izkaz poslovnega izida je dinamični računovodski izkaz saj se nanaša na obdobje in ne na časovni trenutek. V letnem izkazu poslovnega izida seštejemo vse prihodke in odhodke, dosežene v poslovnem letu, in ugotovimo poslovni izid. To pa nam pove, da izkaz poslovnega izida ni kumulativni računovodski izkaz, kot je to bilanca stanja (Hočevar, Igljučar & Zaman, 2004, str. 230-232).

Obliko izkaza poslovnega izida določa SRS 25. Na voljo imamo dve različici, in sicer anglo - ameriška oblika in nemška oblika. Standard daje prednost prvi različici, podjetje se lahko odloči tudi za drugo različico. Razlika je samo v delu, kjer ugotavljamo poslovni izid iz poslovanja (Koletnik & Koželj, 2005, str. 181).

3.1 Analiza prihodkov

Prihodki predstavljajo povečanja gospodarskih koristi v obdobju v obliki povečanj sredstev ali zmanjšanja dolgov (Koletnik & Koželj, 2005, str. 182). Prihodki skupaj z odhodki oblikujejo poslovni izid v določenem obračunskem obdobju. V Sloveniji se prihodki ugotavljajo na osnovi zaračunane prodaje (fakturirane realizacije). Bistvo omenjenega je, da so prihodki uresničeni tedaj, ko poslovni sistem svoje proizvode odpošlje kupcu in zanj izstavi račun. Prihodke lahko razčlenimo na redne prihodke, ki nastajajo pri normalnem poslovanju in jih nadalje delimo na poslovne in finančne prihodke ter na druge prihodke, ki kažejo na nenormalne pojave. Poslovni prihodki so vrednosti prodanih proizvodov, storitev, materiala, trgovskega blaga in prejetih nadomestil v zvezi s prodajo. Finančni prihodki nastajajo v zvezi s finančnimi naložbami poslovnega sistema. Vanje vključujemo prihodke od prejetih udeležb v poslovnem izidu tistega poslovnega sistema, v katerega so vložena sredstva in prihodke od prejeti obresti za dana posojila in kredite. Drugi prihodki nastajajo ob izrednem povečanju sredstev ali izrednem zmanjšanju obveznosti do virov sredstev (Hočevar, Igljučar & Zaman, 2004, str. 105-109).

3.2 Analiza odhodkov

Poslovni odhodki se prepoznajo, ko se stroški ne zadržujejo več v vrednosti zalog oziroma ko je trgovsko blago prodano. Za stroške, ki se ne morejo zadrževati v zalogah velja, da so že ob njihovem nastanku prepoznani kot odhodki. Tako je od računovodske usmeritve o vrednotenju poslovnih učinkov odvisno, v kakšni velikosti bodo nastali odhodki v obračunskem obdobju (Koletnik & Koželj, 2005, str. 188). Odhodki so nasprotje prihodkom in se nanašajo na prodane količine, s katerimi so pridobljeni prihodki. Odhodke lahko delimo na redne odhodke, ki so ustvarjeni ob normalnem poslovanju in jih nadalje delimo na poslovne in finančne odhodke ter na druge odhodke ki kažejo neobičajne pojave. Poslovni odhodki so stroški, ki se nanašajo na prodane proizvode in storitve, ter nabavna vrednost trgovskega blaga in materiala. Le-te pa je treba pokriti s prihodki iz istega obdobja. Finančne odhodke lahko razčlenimo na odhodke zaradi danih obresti za prejeta posojila in kredite ter na druge finančne odhodke. Finančni odhodki so povezani z odpisom finančnih naložb ter s financiranjem poslovanja podjetja na nelastniški način. Drugi odhodki nastajajo z izrednim zmanjšanjem sredstev ali z izrednim povečanjem obveznosti do virov sredstev, in predstavljajo izgubljene vrednosti. Obsegajo pa tudi znesek izgube iz prejšnjih let, ki ga namerava podjetje poravnati v obračunskem obdobju (Hočevar, Igljučar & Zaman, 2004, str. 96-105).

3.3 Analiza poslovnega izida

Poslovni izid lahko razčlenimo na poslovni izid iz poslovanja (poslovni prihodki – poslovni odhodki), poslovni izid iz financiranja (finančni prihodki – finančni odhodki), poslovni izid iz rednega delovanja, ki je seštevek obeh prej navedenih, in izredni poslovni izid.

Glede na uspešnost poslovanja je poslovni izid podjetja lahko pozitiven ali negativen. Pokažej nam ali je podjetje poslovalo z izgubo ali z dobičkom. Dobiček povečuje kapital v podjetju in je pozitivna razlika med prihodki in odhodki nastalimi v določenem obračunskem obdobju. Če dobiček zmanjšamo za davke iz dobička dobimo čisti dobiček. Čisti dobiček je prav tako pozitiven poslovni izid, ki pripada podjetju in se razporeja na podlagi kapitala in na podlagi dela. Izguba je negativen poslovni izid in nastane, ko so prihodki manjši od odhodkov. To pa pomeni zmanjšanje kapitala za podjetje (Hočevar, Igličar & Zaman, 2004, str. 96-105).

4 ANALIZA S KAZALNIKI

Analiza s pomočjo računovodskih kazalnikov je eno glavnih orodij ocenjevanja finančnega položaja ter uspešnosti podjetja zaradi dveh svojih poglobitvenih značilnosti: reducira veliko število podatkov iz računovodskih izkazov na nekaj glavnih parametrov ter zagotavlja primerljivost računovodskih izkazov različno velikih podjetij.

Analiza na podlagi kazalnikov omogoča: jasnost in razumljivost informacij o poslovanju podjetja ter primerljivost s preteklimi rezultati in konkurenčnimi podjetji, opredelitev nenormalnih ali spreminjajočih se razmer ter ugotavljanje pomembnejših odstopanj, prikaz prednosti in slabosti poslovanja, oblikovanje mnenja o preteklem poslovanju ter napoved prihodnje uspešnosti poslovanja in ureditev informacij za lažje doseganje ciljev podjetja (Tekavčič, 2001, str. 67-68). Računovodski kazalniki so namenjeni pridobivanju informacij o podjetju, za pregled stanja in za podrobnejšo analizo. Izračunani kazalniki dobijo pravo informacijsko vrednost šele tedaj, ko njihove vrednosti primerjamo z vrednostmi kazalnikov sorodnih podjetij ali s povprečjem panoge v kateri podjetje deluje (panožna primerjalna analiza). Ravno tako ima pomembno izrazno moč tudi opazovanje gibanja vrednosti posameznega kazalnika za več preteklih obdobj (analiza trenda posameznega kazalnika).

Glede na izhodišče v bilanci stanja in izkazu uspeha ter na potrebe po finančnem in ekonomskem načinu presojanja se kazalniki grupirajo kot kazalniki stanja financiranja, kazalniki stanja investiranja, kazalniki vodoravnega finančnega ustroja, kazalniki obračanja, kazalniki gospodarnosti, kazalniki dobičkonosnosti in kazalniki dohodkovnosti (SRS 29.28). Poleg omenjenega poznamo tudi določene modele povezanih kazalnikov npr. Du Pont-ov sistem povezanih kazalnikov, ki nam pomagajo razložiti vrednosti in trende posameznih kazalnikov s kombinacijo različnih kazalnikov ter tako nadrobno spoznamo njihovo medsebojno vplivanje.

Kazalnik je lahko opredeljen kot indeks, koeficient ali stopnja udeležbe. Koeficient je relativno število, ki odraža razmerje med dvema različnima velikostma, ki pa sta primerljivi. Indeks je relativno število, ki izraža razmerje med istovrstnima velikostma. Stopnja udeležbe je relativno število, ki izraža razmerje med istovrstnima velikostma, od katerih se prva nanaša na del, drugi pa na celoto istega pojava. (SRS 29.40).

Računovodski kazalniki temeljijo na računovodskih podatkih, katere izračunavajo v računovodstvu, in katerih predstavitev je povezana s pripravo letnega poročila, ki pojasnjuje letne računovodske izkaze. Ključno vprašanje uspešnosti analize je tudi v izboru ustreznih kazalnikov. Navadno izberemo tiste kazalnike, ki vsebujejo kar največ informacij. Uporaba prevelikega števila kazalnikov lahko oteži analizo, po drugi strani pa lahko premajhno število kazalnikov pomeni, da smo lahko zanemarili kako lastnost, ki je za analizo pomembna.

4.1 Kazalniki stanja financiranja

Kazalniki stanja financiranja so usmerjeni v analizo načina financiranja podjetja, zanima nas višina dolgovi oziroma kapitala v strukturi vseh virov financiranja. Ti kazalniki so zlasti

pomembni pri dolgoročnih odločitvah o politiki financiranja podjetja. Med zunanjimi uporabniki pa zlasti zanimajo posojilodajalce podjetja pri ugotavljanju tveganja glede vračila glavnice in obresti. Osnovne oblike te skupine kazalnikov so:

4.1.1 Delež kapitala v financiranju

$$\frac{\text{Kapital}}{\text{Obveznosti do virov sredstev}}$$

Delež kapitala v financiranju kaže delež kapitala med celotnimi obveznostmi do virov sredstev. Večja kot je vrednost kazalnika, večji je delež kapitala oziroma trajnih virov med celotnimi viri sredstev, kar zagotavlja podjetju večjo finančno neodvisnost. Velikost omenjenega kazalnika pove, kolikšna je finančna odvisnost podjetja od zunanjih virov financiranja. Ta podatek je zanimiv tako za posojilodajalce kot tudi za lastnike kapitala. Za posojilodajalce je pomembno, da je vrednost kazalca čim večja, saj jim pove, kolikšna je zadolžitev podjetja. Manjša je zadolžitev oziroma večji je kazalnik, manjši je odliv denarja za vračilo glavnice in obresti oziroma manjše je tveganje pri posojilodajalcu. Lastniki kapitala so zainteresirani, da se podjetje financira s kapitalom in posojili oziroma krediti, saj obresti zmanjšujejo dobiček podjetja obenem pa zmanjšujejo tudi davčno osnovo, kar posledično pomeni zmanjšanje davka iz dobička. Optimalno velikost kazalnika je težko določiti zaradi dvojnega interesa v podjetju in zaradi različnih gospodarskih panog (Hočevar, Igličar & Zaman, 2004, str. 390).

4.1.2 Delež dolga v financiranju

$$\frac{\text{Dolgovi}}{\text{Obveznosti do virov sredstev}}$$

Delež dolgov v financiranju pove, kolikšen del sredstev podjetja je financiran s tujimi viri oziroma dolgovi. Razlaga tega kazalnika je podobna kot pri predhodnem kazalniku, le da pojasnila veljajo v obratni smeri. Se pravi so posojilodajalci zainteresirani za čim manjšo vrednost kazalnika, v interesu delničarjev pa je, da je delež dolgov najugodnejši in jim bo tako omogočil večji dobiček na enoto (Hočevar, Igličar & Zaman, 2004, str. 391).

4.1.3 Delež trajnega in dolgoročnega financiranja

$$\frac{\text{Kapital} + \text{dolgoročne rezervacije} + \text{dolgoročni dolg}}{\text{Obveznosti do virov sredstev}}$$

Delež trajnega in dolgoročnega financiranja kaže delež trajnih in dolgoročnih virov sredstev v pasivi oziroma kaže delež financiranja sredstev z dolgoročnimi viri. Višina tega kazalnika je zelo odvisna od višine dolgoročnih sredstev med celotnimi sredstvi podjetja. Osnovno pravilo financiranja je, da naj podjetje financira dolgoročna sredstva in del gibljivih sredstev z dolgoročnimi viri (Hočevar, Igličar & Zaman, 2004, str. 392).

4.1.4 Kazalnik finančnega vzvoda

$$\frac{\text{Dolgovi}}{\text{Kapital}}$$

Vsebina kazalnika finančnega vzvoda nam pove razmerje med dolgovi in kapitalom. Večji kot je kazalnik, večji je delež dolgov med viri financiranja (Hočevar, Igličar & Zaman, 2004, str. 393).

4.2 Kazalniki stanja investiranja

Kazalniki investiranja omogočajo presojo ugodnosti sestave sredstev podjetja, saj prikazujejo delež posamezne vrste sredstev v vseh sredstvih podjetja. Gre za analizo aktive v bilanci stanja. Kazalniki investiranja so pomembni predvsem za poslovodstvo podjetja pri odločanju o investicijah, manj pa za zunanje uporabnike. Vrednost kazalnikov je odvisna od značilnosti tehnologije podjetja, zato se kazalniki močno razlikujejo glede na panogo, v kateri podjetje posluje (Ban & Tekavčič, 2001, str. 78). Osnovne oblike te skupine kazalnikov so:

4.2.1 Delež dolgoročnih sredstev

Dolgoročna sredstva

Sredstva

Delež dolgoročnih sredstev nam pove delež, ki ga imajo dolgoročna sredstva med vsemi sredstvi podjetja. Vrednost kazalnika je v veliki meri odvisna od panoge, v kateri podjetje posluje. V tehnološko intenzivnih panogah je vrednost tega kazalnika praviloma večja kot pri delovno intenzivnih panogah. Povečanje vrednosti kazalnika pomeni, da podjetje skrbi za obnovo in rast, medtem ko njegovo zmanjšanje lahko pomeni dezinvestiranje osnovnih sredstev ali da je podjetje hitro raslo ter da so se relativno povečala kratkoročna sredstva (Hočevar, Igličar & Zaman, 2004, str. 394).

4.2.2 Delež kratkoročnih sredstev

Kratkoročna sredstva

Sredstva

Delež kratkoročnih sredstev nam pove delež kratkoročnih sredstev v vseh sredstvih podjetja. Na vrednost tega kazalnika vplivajo specifičnosti panoge, v kateri podjetje posluje. Povečana vrednost kazalnika lahko pomeni izboljšanje poslovanja; to je takrat, ko so se kratkoročna sredstva povečala v večini le zaradi povečane poslovne dejavnosti, lahko pa pomeni tudi nevarnost za podjetje, in sicer takrat, ko se je delež kratkoročnih sredstev povečal, ne da bi se povečal obseg poslovanja. Podobne ugotovitve veljajo tudi takrat, ko se je vrednost kazalnika zmanjšala, le v obratni smeri (Hočevar, Igličar & Zaman, 2004, str. 394).

4.2.3 Odpisanost osnovnih sredstev

Popravek vrednosti osnovnih sredstev

Nabavna vrednost osnovnih sredstev

Kazalnik odpisanosti osnovnih sredstev nam pove, v kolikšnem odstotku so osnovna sredstva že odpisana oziroma izamortizirana. Večja kot je vrednost kazalnika bolj so osnovna sredstva zastarela. Za potrebe podrobnejše analize odpisanosti osnovnih sredstev je potrebno ta kazalnik izračunati za vsako vrsto osnovnih sredstev tudi odpisanost posameznih sredstev znotraj njihove skupine (Hočevar, Igličar & Zaman, 2004, str. 396).

4.3 Kazalniki vodoravnega finančnega ustroja

Kazalnike vodoravnega finančnega ustroja velikokrat imenujemo tudi kazalnike plačilne sposobnosti ali solventnosti. Pri teh kazalnikih primerjamo postavke sredstev s postavkami obveznosti do virov sredstev. Ti kazalniki so posebno zanimivi za posojilodajalce. Manjša kot je vrednost teh kazalnikov, večje je tveganje posojilodajalca, da bo dobil vrnjeno glavnico in obresti. Za poslovodstvo podjetja so kazalniki pomembni zato, ker lahko ocenijo ugled pri posojilodajalcih, se pravi kreditno sposobnost podjetja. Manjša je kreditna sposobnost podjetja, težje bo dobilo posojilo in večja bo obrestna mera posojila (Hočevar, Igličar & Zaman, 2004, str. 396-397).

Plačilna sposobnost se ugotavlja s primerjavo časa zapadlosti obveznosti do virov sredstev s časom, potrebnim za unovčenje sredstev. Pri financiranju sredstev poznamo tri vrste politik, ki jih podjetje lahko zasleduje, in sicer politiko izenačevanja ročnosti, kjer vsa dolgoročna sredstva financiramo z dolgoročnimi viri, vsa kratkoročna sredstva pa s kratkoročnimi viri; agresivno politiko, kjer tudi del dolgoročnih sredstev pokrivamo s kratkoročnimi viri; konzervativno politiko, kjer so vsa dolgoročna sredstva in tudi kratkoročna sredstva pokrita z dolgoročnimi viri (Brigham & Houston, 1998, str. 662-664). Osnovne oblike te skupine kazalnikov so:

4.3.1 Kapitalska pokritost osnovnih sredstev

$$\frac{\text{Kapital}}{\text{Osnovna sredstva}}$$

Pri tem kazalniku gre za prikaz lastniškega financiranja osnovnih sredstev. Če je vrednost kazalnika manjša od 1, pomeni da osnovna sredstva financirajo tudi drugi in da se v zvezi z njimi pojavljajo tudi dolgovi. Če pa je vrednost kazalnika večja od 1, pa pomeni, da lastniki financirajo več kot samo osnovna sredstva.

4.3.2 Kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev

$$\frac{\text{Kapital}}{\text{Dolgoročna sredstva}}$$

Ta kazalnik kaže lastniško financiranje dolgoročnih sredstev. Če je vrednost kazalnika večja od 1, so vsa dolgoročna sredstva financirana s kapitalom, če pa je vrednost kazalnika manjša od 1, to pomeni, da lastniki ne financirajo vseh dolgoročnih sredstev, ampak so le-ta delno pokrita s strani upnikov.

4.3.3 Trajno in dolgoročno financiranje dolgoročnih sredstev

$$\frac{\text{Kapital} + \text{dolgoročni dolgovi} + \text{dolgoročne rezervacije}}{\text{Dolgoročna sredstva}}$$

Kazalnik trajno in dolgoročno financiranje dolgoročnih sredstev nam pokaže razmerje med trajnimi in dolgoročnimi viri sredstev in dolgoročnimi sredstvi. Praviloma mora biti vrednost tega kazalnika večja od 1, kar pomeni da podjetje vsa dolgoročna sredstva financira s kapitalom in dolgoročnimi viri. Več kot ima podjetje trajnih kratkoročnih sredstev, večja mora biti vrednost tega kazalnika (Hočevar, Igličar & Zaman, 2004, str. 397).

4.3.4 Kratkoročna pokritost kratkoročnih obveznosti (kratkoročni koeficient)

$$\frac{\text{Kratkoročna sredstva}}{\text{Kratkoročne obveznosti}}$$

Kazalnik kaže razmerje med kratkoročnimi sredstvi in kratkoročnimi obveznostmi. Meri sposobnost podjetja, da poravna kratkoročne obveznosti z denarjem in drugimi kratkoročnimi sredstvi. Pri njegovi uporabi moramo biti zelo previdni, saj ne moremo preprosto trditi, da se je povečala plačilna sposobnost podjetja, če se je povečala vrednost kazalnika. To pojasnujemo z naslednjima razlogoma:

- v števcu so celotna kratkoročna sredstva, ne glede na njihovo obliko,
- poslovodstvo lahko izboljša vrednost koeficienta tako, da ob koncu leta poravna del kratkoročnih obveznosti.

Poleg zgoraj omenjenih razlogov na velikost kazalnika močno vpliva tudi panoga v kateri podjetje posluje, saj je v določenih panogah potrebno imeti več zalog in terjatev kot v drugih (Hočevar, Igljučar & Zaman, 2004, str. 398).

4.3.5 Hitri koeficient

$$\frac{\text{Denarna sredstva}}{\text{Kratkoročne obveznosti}}$$

Hitri koeficient nam pokaže ali bo podjetje sposobno poravnati tekoče kratkoročne obveznosti z denarjem, ki ga ima. Priporočena vrednost koeficienta je okoli 0,5, vendar v praksi le redko katero podjetje dosega to vrednost.

4.3.6 Pospešena pokritost kratkoročnih obveznosti (pospešeni koeficient)

$$\frac{\text{Denarna sredstva + kratkoročne terjatve + kratkoročne finančne naložbe}}{\text{Kratkoročni dolgovi}}$$

Pospešeni koeficient nam pokaže razmerje med kratkoročnimi sredstvi in kratkoročnimi dolgi, le da so iz kratkoročnih sredstev izločene zaloge in aktivne časovne razmejitve. Pospešeni koeficient je boljše merilo plačilne sposobnosti kot kratkoročni koeficient, saj so v števcu kategorije, ki so denarna ali gibljiva sredstva blizu denarja. Vrednost tega koeficienta se spreminja glede na panogo. Kot ugodna vrednost koeficienta se razume, če je njegova vrednost večja od 1 (Hočevar, Igljučar & Zaman, 2004, str. 399).

4.4 Kazalniki obračanja

Kazalniki obračanja nam pokažejo hitrost obračanja posameznih vrst sredstev. Skozi kazalnike obračanja se odraža sposobnost poslovodstva, da učinkovito posluje s sredstvi. Zato so vrednosti teh kazalnikov pomembne, ne le za poslovodstvo podjetja, ampak tudi za lastnike in posojilodajalce. Večja kot je vrednost kazalnika, hitrejša je obračanje sredstev. To pomeni da podjetje potrebuje manj vezanih sredstev za doseganje določenega zneska prihodkov. Hitrejša obračanja sredstev kaže na kakovostno ravnanje in poslovođenje s sredstvi in uspešnejše poslovanje, saj neposredno na njihovo dobičkonostnost (Ban & Tekavčič, 2001, str. 75).

Pri teh kazalnikih primerjamo dinamično opredeljene ekonomske kategorije s statično opredeljenimi. Pri tem izhajamo delno iz bilance stanja, delno pa iz izkaza uspeha, zato moramo

vedno upoštevati le povprečno stanje sredstev. Poleg koeficienta obračanja lahko računamo tudi povprečno dobo vezave posameznih sredstev (Hočevar, Igljučar & Zaman, 2004, str. 400). Osnovne oblike te vrste kazalnikov so:

4.4.1 Koeficient obračanja terjatev do kupcev

$$\frac{\text{Prihodki od prodaje}}{\text{Povprečno stanje terjatev do kupcev}}$$

Koeficient obračanja terjatev do kupcev pove kolikokrat na leto se terjatve do kupcev preoblikujejo v denarna sredstva. S tem kazalnikom lahko analiziramo sposobnost posloводства pri izterjavi terjatev ter plačilno sposobnost kupcev (Hočevar, Igljučar & Zaman, 2004, str. 400). Večja vrednost kazalnika pomeni hitrejše obračanje terjatev v denar. Kazalnik je primerljiv samo med podjetji ki poslujejo v isti panogi.

4.4.2 Povprečna doba vezave terjatev do kupcev

$$\frac{365}{\text{Koeficient obračanja terjatev do kupcev}}$$

Ta kazalnik nam pove v dnevih, koliko časa je denar v povprečju vezan pri kupcih oziroma koliko časa podjetje financira kupce.

4.4.3 Koeficient obračanja zalog proizvodov

$$\frac{\text{Stroški prodanih proizvodov}}{\text{Povprečno stanje zalog}}$$

Koeficient obračanja zalog prikazuje kolikokrat na leto se zaloge preoblikujejo v denarna sredstva. Visoka vrednost koeficienta kaže na dobro poslovanje z zalogami in hitro prodajo zalog, kar posledično vpliva tudi na denarna sredstva (Hočevar, Igljučar & Zaman, 2004, str. 401). Pomembno je, če primerjamo vrednost kazalnika s konkurenti, da se držimo iste metode izračuna kazalnikov pri vse podjetjih v isti panogi.

4.4.4 Povprečna doba vezave zalog

$$\frac{365}{\text{Koeficient obračanja zalog}}$$

Ta kazalnik nam pove v dnevih, koliko časa je denar v povprečju vezan v zalogah.

4.5 Kazalniki gospodarnosti

Kazalniki gospodarnosti so kazalniki poslovne uspešnosti, ki kažejo učinkovitost poslovanja podjetja oziroma kažejo razmerje med prihodki in odhodki. Če so prihodki večji od odhodkov, poslovni sistem posluje gospodarno. Čim večji so prihodki glede na odhodke tem večja je gospodarnost in bolj uspešno je podjetje (Hočevar, Igljučar & Zaman, 2004, str. 402). Osnovne oblike te vrste kazalnikov so:

4.5.1 Gospodarnost poslovanja

$$\frac{\text{Poslovni prihodki}}{\text{Poslovni odhodki}}$$

Gospodarnost poslovanja nam pokaže učinkovitost poslovanja iz dejavnosti podjetja, saj so vsi finančni ter izredni prihodki in odhodki izločeni iz koeficienta. Če se je vrednost kazalnika v nekem obdobju povečala to pomeni, da je podjetje z manjšimi odhodki ustvarilo enak prihodek oziroma večji prihodek z enakimi odhodki (Hočevar, Iglčar & Zaman, 2004, str. 402).

4.5.2 Celotna gospodarnost

$$\frac{\text{Prihodki}}{\text{Odhodki}}$$

Kazalnik celotne gospodarnosti je podoben predhodnemu kazalniku, le da sedaj primerjamo vse prihodke z vsemi odhodki. Pozitiven kazalnik pomeni, da smo poslovali z dobičkom, negativen pa da smo poslovali z izgubo. Če primerjamo oba kazalnika se pravi celotno gospodarnost in gospodarnost poslovanja, lahko vidimo vpliv neposlovnih dejavnosti na gospodarnost podjetja (Hočevar, Iglčar & Zaman, 2004, str. 402).

4.5.3 Dobičkonosnost prihodkov

$$\frac{\text{Čisti dobiček}}{\text{Prihodki}}$$

Kazalnik dobičkonosnost prihodkov nam pokaže razmerje med dobičkom oziroma izgubo in vsemi prihodki podjetja. Podjetje je poslovalo uspešno, če je vrednost kazalnika pozitivna. Omenjeni kazalnik se zelo pogosto uporablja v računovodskih analizah, saj prikazuje delež čistega dobička v prihodkih. Zmanjšanje tega kazalnika daje signal poslovodstvu podjetja, da morajo bolj paziti na stroške podjetja (Hočevar, Iglčar & Zaman, 2004, str. 403).

4.6 Kazalniki dobičkonosnosti

Pri kazalnikih dobičkonosnosti nam že samo ime pove, da opazujemo dobičkonosnost oziroma rentabilnost sredstev ali kapitala. Obstajajo številne različice teh kazalnikov, vendar se v praksi največkrat uporabljata naslednja kazalnika (Hočevar, Iglčar & Zaman, 2004, str. 404).

4.6.1 Dobičkonosnost sredstev (ROA)

$$\frac{\text{Čisti dobiček + finančni odhodki}}{\text{Povprečno stanje sredstev}}$$

Kazalnik dobičkonosnosti sredstev nam pokaže uspešnost uporabe sredstev podjetja, ne glede na to, kako in s kakšnimi stroški so bila ta sredstva pridobljena. Večja kot je vrednost kazalnika, uspešnejše je poslovanje podjetja (Hočevar, Iglčar & Zaman, 2004, str. 404).

4.6.2 Dobičkonosnost kapitala (ROE)

$\frac{\text{Čisti dobiček}}{\text{Povprečno stanje kapitala}}$

Kazalnik dobičkonosnost kapitala kaže koliko denarnih enot je ustvarila ena denarna enota kapitala, zato je ta kazalnik zanimiv predvsem za lastnike kapitala. Delničarji primerjajo vrednost tega kazalnika z ostalimi naložbami, da ugotovijo kako je njihova naložba uspešna (Hočevnar, Igličar & Zaman, 2004, str. 404).

5 RAČUNOVODSKO ANALIZIRANJE NA PRIMERU

5.1 Predstavitev podjetja Rešet d.o.o.

Družba Rešet d.o.o. opravlja predvsem gradbene storitve s poudarkom na nizkih gradnjah in že dolga leta uspešno deluje na domačem trgu. Ustanovljena je bilo leta 1992 in se uspešno razvijala, kar dokazuje vsakoletno povečevanje števila zaposlenih in povečevanje prometa. Leta 2000 je družba opravila reorganizacijo z namenom opravljanja različnih programov, kot je program izvajanja del na področju telekomunikacij, in se poslovno povezala s podjetjem Gratel d.o.o. iz Ptuja. Poleg programa telekomunikacij družba izvaja tudi program izgradnje fekalnih in meteornih kanalizacij, vodovodov, plinovodov, čistilnih naprav, pločnikov in cest.

Danes ima Rešet, d.o.o. v Kranju zaposlenih 205 ljudi. Upravo podjetja sestavlja direktor Jurij Krč, zaposlen za nedoločen čas. Na dan 31. 12. 2008 imamo naslednjo strukturo kapitala oziroma družbenikov in njihovih deležev:

- Krč Jurij ima delež v višini 112.836,68 EUR, kar predstavlja 52,50 % delež
- Rešet d.o.o. ima delež v višini 102.090,32 EUR, kar predstavlja 47,50 % delež

Družba Rešet, d.o.o., Kranj ima obvladujoči položaj v družbi Lokainvest d.o.o. in Ekol, d.o.o. in je zavezano k sestavitvi konsolidiranih računovodskih izkazov. Na sedežu družbe Rešet, d.o.o. Kranj je mogoče pridobiti skupinsko letno poročilo.

5.2 Predstavitev podjetja Gratel d.o.o.

Družba Gratel d.o.o. opravlja gradbena dela na področju nizkih gradenj, predvsem na področju telekomunikacije. Ustanovljena je bila leta 1998 in se je uspešno razvijala, kar dokazuje vsakoletno povečevanje števila pridobljenih del na trgu in povečevanje letnega prometa. Z namenom boljše poslovne izkoriščenosti se je družba leta 2000 poslovno povezala z enim od svojih kooperantov, z družbo Rešet d.o.o. iz Kranja. S takim načinom povezave je družbi uspelo znižati stroške svojega poslovanja, kar je v končni fazi vplivalo tudi na znižanje ponudbenih cen, s čimer se je dosegla večja konkurenčnost na javnih razpisih. V letu 2007 je družba večino svojega poslovanja usmerila v izgradnjo novega optičnega omrežja, ki tako predstavlja večino ustvarjenih prihodkov leta 2007 in 2008.

Danes ima Gratel, d.o.o., Ptuj zaposlenih 31 ljudi. Upravo podjetja predstavlja direktor Drago Štrafela, zaposlen za nedoločen čas, s polovičnim delovnim časom. Na dan 31. 12. 2008 ima družba naslednjo strukturo kapitala oziroma družbenikov in njihovih deležev:

- Krč Jurij ima delež v višini 3.070.639,82 EUR, kar mu zagotavlja 99,39 % poslovni delež
- Gratel d.o.o. ima lastni poslovni delež v višini 18.778,19 EUR, kar mu zagotavlja 0,61 % poslovni delež

5.3 VODORAVNA ANALIZA

Tabela 1: Vodoravna analiza podjetja Rešet 2006-2008

BILANCA STANJA REŠET D.O.O.

v EUR s centi

na dan	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2008	I 07/06	I 08/06	I 08/07
SREDSTVA	8.319.016,53	16.150.097,66	24.698.857,48	194	297	153
A. Dolgoročna sredstva	5.333.441,09	6.803.901,33	6.264.982,99	128	117	92
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	1.399,98	859,73	319,47	61	23	37
1. Dolgoročne premoženjske pravice	1.399,98	859,73	319,47	61	23	37
II. Opredmetena osnovna sredstva	4.532.026,48	5.275.587,63	4.666.928,31	116	103	88
1. Zemljišča in zgradbe	1.604.098,76	1.825.419,17	1.825.419,17	114	114	100
a) Zemljišča	1.604.098,76	1.825.419,17	1.825.419,17	114	114	100
2. Proizvajalne naprave in stroji	2.924.179,38	3.436.971,24	2.829.551,53	118	97	82
3. Druge naprave in oprema	1.139,76	11.653,05	10.413,44	1.022	914	89
4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	2.608,58	1.544,17	1.544,17	59	59	100
b) Predujmi za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	2.608,58	1.544,17	1.544,17	59	59	100
IV. Dolgoročne finančne naložbe	800.014,63	1.527.453,97	1.597.735,21	191	200	105
1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	798.718,96	1.527.453,97	1.527.453,97	191	191	100
a) Delnice in deleži v družbah v skupini	798.718,96	1.527.453,97	1.527.453,97	191	191	100
2. Dolgoročna posojila	1.295,67	-	70.281,24	-	5.424	-
b) Dolgoročna posojila drugim	1.295,67	-	70.281,24	-	5.424	-
B. Kratkoročna sredstva	2.965.161,93	9.328.530,34	18.422.231,20	315	621	197
II. Zaloge	137.536,23	1.024.839,66	1.548.101,02	745	1.126	151
1. Material	113.438,22	176.651,34	68.990,26	156	61	39
2. Nedokončana proizvodnja	24.098,01	848.188,32	1.479.110,76	3.520	6.138	174
III. Kratkoročne finančne naložbe	2.419.646,50	8.008.190,90	14.051.975,37	331	581	175
2. Kratkoročna posojila	2.419.646,50	8.008.190,90	14.051.975,37	331	581	175
a) Kratkoročna posojila družbam v skupini	979.856,46	-	9.935.691,93	-	1.014	-
b) Kratkoročna posojila drugim	1.439.790,04	8.008.190,90	4.116.283,44	556	286	51
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	407.706,01	286.288,30	2.817.647,07	70	691	984
1. Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	47.966,40	11.669,82	297.413,31	24	620	2.549
2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	28.476,05	54.489,58	2.100.319,60	191	7.376	3.855
3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	331.263,56	220.128,90	419.914,16	66	127	191
V. Denarna sredstva	273,19	9.211,48	4.507,74	3.372	1.650	49

se nadaljuje

nadaljevanje

na dan	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2008	I 07/06	I 08/06	I 08/07
C. Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	20.413,51	17.665,99	11.643,29	87	57	66
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	8.319.016,53	16.150.097,66	24.698.857,48	194	297	153
A. Kapital	4.007.193,72	6.006.740,52	7.651.053,91	150	191	127
I. Vpoklicani kapital	214.926,56	214.927,00	214.927,00	100	100	100
1. Osnovni kapital	214.926,56	214.927,00	214.927,00	100	100	100
II. Kapitalske rezerve	37.872,62	37.872,18	37.872,18	100	100	100
III. Rezerve iz dobička	21.492,66	21.492,66	21.492,66	100	100	100
1. Zakonske rezerve	21.492,66	21.492,66	21.492,66	100	100	100
2. Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže	1.608.951,24	1.608.951,24	1.608.951,24	100	100	100
3. Lastne delnice in lastni poslovni deleži	1.608.951,24	1.608.951,24	1.608.951,24	100	100	100
V. Preneseni čisti poslovni izid	2.388.074,57	2.990.390,44	3.732.448,68	125	156	125
VI. Čisti poslovni izid poslovnega leta	1.344.827,31	2.742.058,24	3.644.313,39	204	271	133
B. Rezervacije in dolgoročne PČR	-	116.995,16	136.110,18	-	-	116
1. Rezervacije	-	116.995,16	136.110,18	-	-	116
C. Dolgoročne obveznosti	1.344.563,35	1.218.157,47	971.437,31	91	72	80
I. Dolgoročne finančne obveznosti	1.147.326,91	971.437,31	971.437,31	85	85	100
4. Druge dolgoročne finančne obveznosti	1.147.326,91	971.437,31	971.437,31	85	85	100
II. Dolgoročne poslovne obveznosti	197.236,44	246.720,16	-	125	-	-
5. Druge dolgoročne poslovne obveznosti	197.236,44	246.720,16	-	125	-	-
Č. Kratkoročne obveznosti	2.962.851,03	6.278.502,03	12.930.586,89	212	436	206
II. Kratkoročne finančne obveznosti	167.969,82	3.224.661,80	8.622.237,21	1.920	5.133	267
1. Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini	-	93.208,07	386.000,00	-	-	414
2. Kratkoročne finančne obveznosti do bank	166.917,04	-	7.770.000,00	-	4.655	-
4. Druge kratkoročne finančne obveznosti	1.052,78	3.131.453,73	466.237,21	297.446	44.286	15
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	2.794.881,21	3.053.840,23	4.308.349,68	109	154	141
1. Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	24.678,68	117.732,44	15.783,33	477	64	13
2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	2.059.689,72	1.735.261,29	3.397.412,21	84	165	196
4. Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	66.668,56	265.000,00	-	397	-	-
5. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	643.844,25	935.846,50	895.154,14	145	139	96
D. Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	4.408,43	2.529.702,48	3.009.669,19	57.383	68.271	119

Iz analize je razvidno, da so se sredstva, prav tako pa tudi obveznosti do virov sredstev, po letih povečevala. V letu 2007 glede na leto 2006 so se povečala skoraj za 100 %, v letu 2008 glede na leto 2007 pa za 50 %. Razlog za povečanje sredstev se skriva v kratkoročnih sredstvih, saj so se le-ta v letu 2007 glede na leto 2006 povečala kar za dobrih 200 %, v letu 2008 glede na 2007 pa za slabih 100 %. Povečanje kratkoročnih sredstev v letu 2007 glede na leto 2006 je posledica povečanja zalog in kratkoročnih finančnih naložb, v letu 2008 glede na 2007 pa je to posledica povečanja kratkoročnih terjatev.

Na povečanje obveznosti do virov sredstev vpliva povečanje kapitala, kar pa je posledica uspešnega poslovanja družbe, saj je v vseh letih poslovala z dobičkom. Prav tako pa so narasle tudi kratkoročne obveznosti, in sicer v letu 2007 glede na leto 2006 za 112 %, v letu 2008 glede na leto 2007 pa za 106 %. To je posledica povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti. Tudi kratkoročne pasivne časovne razmejitve so po letih naraščale, še posebej v letu 2007 glede na leto 2006 in sicer zaradi povečanja zaračunanih del, katera pa v letu obračuna niso bila opravljena oziroma izvedena.

Tabela 2: Vodoravna analiza podjetja Gratel 2006-2008

BILANCA STANJA GRATEL D.O.O.		v EUR s centi				
na dan	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2008	I 07/06	I 08/06	I 08/07
SREDSTVA	9.888.571,91	12.812.395,77	69.655.849,73	130	704	544
A. Dolgoročna sredstva	305.126,89	504.727,48	657.007,31	165	215	130
II. Opredmetena osnovna sredstva	305.126,89	504.727,48	387.007,27	165	127	77
2. Proizvajalne naprave in stroji	299.164,08	497.276,89	386.860,14	166	129	78
3. Druge naprave in oprema	1.121,55	430,59	147,13	38	13	34
4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	4.841,26	7.020,00	-	145	-	-
b) Predujmi za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	4.841,26	7.020,00	-	145	-	-
IV. Dolgoročne finančne naložbe	-	-	270.000,04	-	-	-
1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	-	-	270.000,04	-	-	-
a) Delnice in deleži v družbah v skupini	-	-	270.000,04	-	-	-
B. Kratkoročna sredstva	9.577.653,71	9.736.934,45	65.873.719,31	102	688	677
II. Zaloge	3.388.704,52	3.232.342,01	4.065.902,64	95	120	126
1. Material	-	954.345,25	686.739,05	-	-	72
2. Nedokončana proizvodnja	2.882.861,03	2.119.546,59	3.225.378,98	74	112	152
3. Proizvodi in trgovsko blago	-	48.000,00	48.000,00	-	-	100
4. Predujmi za zaloge	505.843,49	110.450,17	105.784,61	22	21	96
III. Kratkoročne finančne naložbe	-	3.131.453,73	30.000,00	-	-	1
2. Kratkoročna posojila	-	3.131.453,73	30.000,00	-	-	1
b) Kratkoročna posojila drugim	-	3.131.453,73	30.000,00	-	-	1

se nadaljuje

nadaljevanje

na dan	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2008	I 07/06	I 08/06	I 08/07
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	5.733.078,94	3.347.299,89	61.729.096,67	58	1.077	1.844
2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	4.906.441,32	2.512.636,48	61.616.490,41	51	1.256	2.452
3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	826.637,62	834.663,41	112.606,26	101	14	13
V. Denarna sredstva	455.870,25	25.838,82	48.720,00	6	11	189
<i>C. Kratkoročne aktivne časovne razmejitve</i>	5.791,31	2.570.733,84	3.125.123,11	44.390	53.962	122
Obveznosti do virov sredstev	9.888.571,91	12.812.395,77	69.655.849,73	130	704	544
<i>A. Kapital</i>	447.085,53	920.102,67	7.662.809,63	206	1.714	833
I. Vpoklicani kapital	89.717,91	89.718,01	3.089.718,01	100	3.444	3.444
1. Osnovni kapital	89.717,91	89.718,01	3.089.718,01	100	3.444	3.444
II. Kapitalske rezerve	7.226,63	7.226,53	7.226,53	100	100	100
III. Rezerve iz dobička	8.971,79	8.971,79	8.971,79	100	100	100
1. Zakonske rezerve	8.971,79	8.971,79	8.971,79	100	100	100
2. Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže	114.528,20	114.528,20	114.528,20	100	100	100
3. Lastne delnice in lastni poslovni deleži	114.528,20	114.528,20	114.528,20	100	100	100
V. Preneseni čisti poslovni izid	127.840,02	341.169,20	814.186,34	267	637	239
VI. Čisti poslovni izid poslovnega leta	213.329,18	473.017,14	3.742.706,96	222	1.754	791
<i>B. Rezervacije in dolgoročne PČR</i>	-	24.953,15	31.034,57	-	-	124
1. Rezervacije	-	24.953,15	31.034,57	-	-	124
<i>C. Dolgoročne obveznosti</i>	558,13	-	-	-	-	-
II. Dolgoročne poslovne obveznosti	558,13	-	-	-	-	-
5. Druge dolgoročne poslovne obveznosti	558,13	-	-	-	-	-
<i>Č. Kratkoročne obveznosti</i>	8.301.866,94	8.469.176,89	53.676.402,97	102	647	634
II. Kratkoročne finančne obveznosti	597.106,82	-	29.123.513,65	-	4.877	-
4. Druge kratkoročne finančne obveznosti	597.106,82	-	29.123.513,65	-	4.877	-
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	7.704.760,12	8.469.176,89	24.552.889,32	110	319	290
2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	6.616.073,28	7.900.016,27	23.362.139,08	119	353	296
4. Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	837.810,05	83.464,14	-	10	-	-
5. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	250.876,79	485.696,48	1.190.750,24	194	475	245
<i>D. Kratkoročne pasivne časovne razmejitve</i>	1.139.061,31	3.398.163,06	8.285.602,56	298	727	244

Vodoravna analiza nam pove, da so se tako sredstva kot tudi obveznosti do virov sredstev po letih povečala. V letu 2007 glede na leto 2006 so se povečala za 30 %, v letu 2008 glede na 2007

pa kar za 444 %. Dolgoročna sredstva so se najbolj povečala v letu 2007 glede na 2006, saj je podjetje v tem letu nabavljalo nova osnovna sredstva. Vzrok za povečanje sredstev v letu 2008 se skriva v povečanju kratkoročnih sredstev, ker so se zelo povečale kratkoročne poslovne terjatve do kupcev, saj le-ti niso poravnavali svojih obveznosti.

Na strani obveznosti do virov sredstev se je kapital po letih povečeval, še posebej v letu 2008 glede na leto 2007, in sicer delno zaradi dokapitalizacije in delno zaradi prenesenega čistega poslovnega izida ter poslovnega izida poslovnega leta, saj je družba v vseh letih poslovala z dobičkom. Prav tako so v letu 2008 glede na leto 2007 in 2006 zelo narasle tudi kratkoročne obveznosti, to pa je posledica povečanja kratkoročnih poslovnih obveznosti. Iz istega razloga kot pri podjetju Rešet so se tudi pri podjetju Gratel povečale kratkoročne pasivne časovne razmejitve.

5.4 NAVPIČNA ANALIZA

Tabela 3: Navpična analiza podjetja Rešet 2006-2008

BILANCA STANJA REŠET D.O.O. v EUR s centi						
na dan	31.12.2006	%	31.12.2007	%	31.12.2008	%
SREDSTVA	8.319.016,53	100,00	16.150.097,66	100,00	24.698.857,48	100,00
A. Dolgoročna sredstva	5.333.441,09	64,11	6.803.901,33	42,13	6.264.982,99	25,37
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne AČR	1.399,98	0,02	859,73	0,01	319,47	0,00
1. Dolgoročne premoženjske pravice	1.399,98	0,02	859,73	0,01	319,47	0,00
II. Opredmetena osnovna sredstva	4.532.026,48	54,48	5.275.587,63	32,67	4.666.928,31	18,90
1. Zemljišča in zgradbe	1.604.098,76	19,28	1.825.419,17	11,30	1.825.419,17	7,39
a) Zemljišča	1.604.098,76	19,28	1.825.419,17	11,30	1.825.419,17	7,39
2. Proizvajalne naprave in stroji	2.924.179,38	35,15	3.436.971,24	21,28	2.829.551,53	11,46
3. Druge naprave in oprema	1.139,76	0,01	11.653,05	0,07	10.413,44	0,04
4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	2.608,58	0,03	1.544,17	0,01	1.544,17	0,01
b) Predujmi za pridobitev opredmetenih osnovnih sred.	2.608,58	0,03	1.544,17	0,01	1.544,17	0,01
IV. Dolgoročne finančne naložbe	800.014,63	9,62	1.527.453,97	9,46	1.597.735,21	6,47
1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	798.718,96	9,60	1.527.453,97	9,46	1.527.453,97	6,18
a) Delnice in deleži v družbah v skupini	798.718,96	9,60	1.527.453,97	9,46	1.527.453,97	6,18
2. Dolgoročna posojila	1.295,67	0,02	-	-	70.281,24	0,28
b) Dolgoročna posojila drugim	1.295,67	0,02	-	-	70.281,24	0,28
B. Kratkoročna sredstva	2.965.161,93	35,64	9.328.530,34	57,76	18.422.231,20	74,59
II. Zaloge	137.536,23	1,65	1.024.839,66	6,35	1.548.101,02	6,27

se nadaljuje

nadaljevanje

na dan	31.12.2006	%	31.12.2007	%	31.12.2008	%
1. Material	113.438,22	1,36	176.651,34	1,09	68.990,26	0,28
2. Nedokončana proizvodnja	24.098,01	0,29	848.188,32	5,25	1.479.110,76	5,99
III. Kratkoročne finančne naložbe	2.419.646,50	29,09	8.008.190,90	49,59	14.051.975,37	56,89
2. Kratkoročna posojila	2.419.646,50	29,09	8.008.190,90	49,59	14.051.975,37	56,89
a) Kratkoročna posojila družbam v skupini	979.856,46	11,78	-	-	9.935.691,93	40,23
b) Kratkoročna posojila drugim	1.439.790,04	17,31	8.008.190,90	49,59	4.116.283,44	16,67
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	407.706,01	4,90	286.288,30	1,77	2.817.647,07	11,41
1. Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	47.966,40	0,58	11.669,82	0,07	297.413,31	1,20
2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	28.476,05	0,34	54.489,58	0,34	2.100.319,60	8,50
3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	331.263,56	3,98	220.128,90	1,36	419.914,16	1,70
V. Denarna sredstva	273,19	0,00	9.211,48	0,06	4.507,74	0,02
C. Kratkoročne AČR	20.413,51	0,25	17.665,99	0,11	11.643,29	0,05
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	8.319.016,53	100,00	16.150.097,66	100,00	24.698.857,48	100,00
A. Kapital	4.007.193,72	48,17	6.006.740,52	37,19	7.651.053,91	30,98
I. Vpoklicani kapital	214.926,56	2,58	214.927,00	1,33	214.927,00	0,87
1. Osnovni kapital	214.926,56	2,58	214.927,00	1,33	214.927,00	0,87
II. Kapitalske rezerve	37.872,62	0,46	37.872,18	0,23	37.872,18	0,15
III. Rezerve iz dobička	21.492,66	0,26	21.492,66	0,13	21.492,66	0,09
1. Zakonske rezerve	21.492,66	0,26	21.492,66	0,13	21.492,66	0,09
2. Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže	1.608.951,24	19,34	1.608.951,24	9,96	1.608.951,24	6,51
3. Lastne delnice in lastni poslovni deleži	1.608.951,24	19,34	1.608.951,24	9,96	1.608.951,24	6,51
V. Preneseni čisti poslovni izid	2.388.074,57	28,71	2.990.390,44	18,52	3.732.448,68	15,11
VI. Čisti poslovni izid poslovnega leta	1.344.827,31	16,17	2.742.058,24	16,98	3.644.313,39	14,75
B. Rezervacije in dolgoročne PČR	-	-	116.995,16	0,72	136.110,18	0,55
1. Rezervacije	-	-	116.995,16	0,72	136.110,18	0,55
C. Dolgoročne obveznosti	1.344.563,35	16,16	1.218.157,47	7,54	971.437,31	3,93
I. Dolgoročne finančne obveznosti	1.147.326,91	13,79	971.437,31	6,02	971.437,31	3,93

se nadaljuje

nadaljevanje

na dan	31.12.2006	%	31.12.2007	%	31.12.2008	%
4. Druge dolgoročne finančne obveznosti	1.147.326,91	13,79	971.437,31	6,02	971.437,31	3,93
II. Dolgoročne poslovne obveznosti	197.236,44	2,37	246.720,16	1,53	-	-
5. Druge dolgoročne poslovne obveznosti	197.236,44	2,37	246.720,16	1,53	-	-
Č. Kratkoročne obveznosti	2.962.851,03	35,62	6.278.502,03	38,88	12.930.586,89	52,35
II. Kratkoročne finančne obveznosti	167.969,82	2,02	3.224.661,80	19,97	8.622.237,21	34,91
1. Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini	-	-	93.208,07	0,58	386.000,00	1,56
2. Kratkoročne finančne obveznosti do bank	166.917,04	2,01	-	-	7.770.000,00	31,46
4. Druge kratkoročne finančne obveznosti	1.052,78	0,01	3.131.453,73	19,39	466.237,21	1,89
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	2.794.881,21	33,60	3.053.840,23	18,91	4.308.349,68	17,44
1. Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	24.678,68	0,30	117.732,44	0,73	15.783,33	0,06
2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	2.059.689,72	24,76	1.735.261,29	10,74	3.397.412,21	13,76
4. Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	66.668,56	0,80	265.000,00	1,64	-	-
5. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	643.844,25	7,74	935.846,50	5,79	895.154,14	3,62
D. Kratkoročne PČR	4.408,43	0,05	2.529.702,48	15,66	3.009.669,19	12,19

Iz analize je razvidno da je leta 2006 med vsemi sredstvi največ dolgoročnih sredstev, potem ta delež začne padati in v letih 2007 in 2008 prevladujejo kratkoročna sredstva, kar je posledica povečanja vrednosti kratkoročnih finančnih naložb.

Na strani obveznosti do virov sredstev pa vidimo, da se je podjetje v letu 2006 skoraj 50 % financiralo in lastnih virov. V letih 2007 in 2008 pa delež kapitala v pasivi pada, vse bolj pa naraščajo kratkoročne obveznosti, kar pomeni, da se podjetje vse bolj financira s tujimi viri, še posebej v letu 2008, saj se v tem letu zelo povečajo kratkoročne obveznosti do bank, kar je posledica nepravočasnega poravnavanja terjatev do kupcev.

Tabela 4: Navpična analiza podjetja Gratel 2006-2008

BILANCA STANJA GRATEL D.O.O. v EUR s centi

na dan	31.12.2006	%	31.12.2007	%	31.12.2008	%
SREDSTVA	9.888.571,91	100,00	12.812.395,77	100,00	69.655.849,73	100,00
A. Dolgoročna sredstva	305.126,89	3,09	504.727,48	3,94	657.007,31	0,94
II. Opredmetena osnovna sredstva	305.126,89	3,09	504.727,48	3,94	387.007,27	0,56
2. Proizvajalne naprave in stroji	299.164,08	3,03	497.276,89	3,88	386.860,14	0,56

se nadaljuje

nadaljevanje

na dan	31.12.2006	%	31.12.2007	%	31.12.2008	%
3. Druge naprave in oprema	1.121,55	0,01	430,59	0,00	147,13	0,00
4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	4.841,26	0,05	7.020,00	0,05	-	-
b) Predujmi za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	4.841,26	0,05	7.020,00	0,05	-	-
IV. Dolgoročne finančne naložbe	-	-	-	-	270.000,04	0,39
1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	-	-	-	-	270.000,04	0,39
a) Delnice in deleži v družbah v skupini	-	-	-	-	270.000,04	0,39
B. Kratkoročna sredstva	9.577.653,71	96,86	9.736.934,45	76,00	65.873.719,31	94,57
II. Zaloge	3.388.704,52	34,27	3.232.342,01	25,23	4.065.902,64	5,84
1. Material	-	-	954.345,25	7,45	686.739,05	0,99
2. Nedokončana proizvodnja	2.882.861,03	29,15	2.119.546,59	16,54	3.225.378,98	4,63
3. Proizvodi in trgovsko blago	-	-	48.000,00	0,37	48.000,00	0,07
4. Predujmi za zaloge	505.843,49	5,12	110.450,17	0,86	105.784,61	0,15
III. Kratkoročne finančne naložbe	-	-	3.131.453,73	24,44	30.000,00	0,04
2. Kratkoročna posojila	-	-	3.131.453,73	24,44	30.000,00	0,04
b) Kratkoročna posojila drugim	-	-	3.131.453,73	24,44	30.000,00	0,04
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	-	-	3.347.299,89	26,13	61.729.096,67	88,62
2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	4.906.441,32	49,62	2.512.636,48	19,61	61.616.490,41	88,46
3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	826.637,62	8,36	834.663,41	6,51	112.606,26	0,16
V. Denarna sredstva	455.870,25	4,61	25.838,82	0,20	48.720,00	0,07
C. Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	5.791,31	0,06	2.570.733,84	20,06	3.125.123,11	4,49
Obveznosti do virov sredstev	9.888.571,91	100,00	12.812.395,77	100,00	69.655.849,73	100,00
A. Kapital	447.085,53	4,52	920.102,67	7,18	7.662.809,63	11,00
I. Vpoklicani kapital	89.717,91	0,91	89.718,01	0,70	3.089.718,01	4,44
1. Osnovni kapital	89.717,91	0,91	89.718,01	0,70	3.089.718,01	4,44
II. Kapitalske rezerve	7.226,63	0,07	7.226,53	0,06	7.226,53	0,01
III. Rezerve iz dobička	8.971,79	0,09	8.971,79	0,07	8.971,79	0,01
1. Zakonske rezerve	8.971,79	0,09	8.971,79	0,07	8.971,79	0,01

se nadaljuje

nadaljevanje

na dan	31.12.2006	%	31.12.2007	%	31.12.2008	%
2. Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže	114.528,20	1,16	114.528,20	0,89	114.528,20	0,16
3. Lastne delnice in lastni poslovni deleži	114.528,20	1,16	114.528,20	0,89	114.528,20	0,16
V. Preneseni čisti poslovni izid	127.840,02	1,29	341.169,20	2,66	814.186,34	1,17
VI. Čisti poslovni izid poslovnega leta	213.329,18	2,16	473.017,14	3,69	3.742.706,96	5,37
B. Rezervacije in dolgoročne PČR	-	-	24.953,15	0,19	31.034,57	0,04
1. Rezervacije	-	-	24.953,15	0,19	31.034,57	0,04
C. Dolgoročne obveznosti	558,13	0,01	-	-	-	-
II. Dolgoročne poslovne obveznosti	558,13	0,01	-	-	-	-
5. Druge dolgoročne poslovne obveznosti	558,13	0,01	-	-	-	-
Č. Kratkoročne obveznosti	8.301.866,94	83,95	8.469.176,89	66,10	53.676.402,97	77,06
II. Kratkoročne finančne obveznosti	597.106,82	6,04	-	-	29.123.513,65	41,81
4. Druge kratkoročne finančne obveznosti	597.106,82	6,04	-	-	29.123.513,65	41,81
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	7.704.760,12	77,92	8.469.176,89	66,10	24.552.889,32	35,25
2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	6.616.073,28	66,91	7.900.016,27	61,66	23.362.139,08	33,54
4. Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	837.810,05	8,47	83.464,14	0,65	-	-
5. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	250.876,79	2,54	485.696,48	3,79	1.190.750,24	1,71
D. Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	1.139.061,31	11,52	3.398.163,06	26,52	8.285.602,56	11,90

Analiza nam pokaže, da v vseh letih skoraj vsa sredstva predstavljajo kratkoročna sredstva. To je posledica opravljanja dejavnosti, saj družba Gratel ne potrebuje veliko osnovnih sredstev za poslovanje. Kapital po letih narašča, kar je posledica dokapitalizacije in preteklega poslovanja z dobičkom, hkrati pa vidimo, da kratkoročne obveznosti padajo, kar nam pove, da se podjetje vse bolj financira z lastnimi viri in se vse manj poslužuje tujih virov.

5.5 ANALIZA S KAZALNIKI

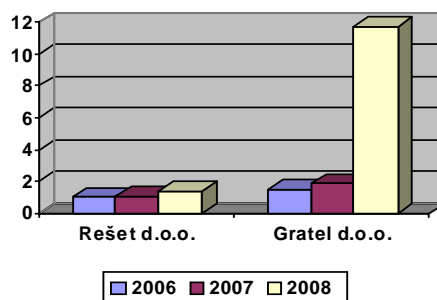
5.5.1 Kazalniki stanja financiranja

5.5.1.1 Delež kapitala v financiranju

Tabela 5: Delež kapitala v financiranju

Leto	Rešet d.o.o.	Gratel d.o.o.
2006	48,17 %	4,52 %
2007	37,19 %	7,18 %
2008	30,98 %	11,00 %

Slika 1: Delež kapitala v financiranju

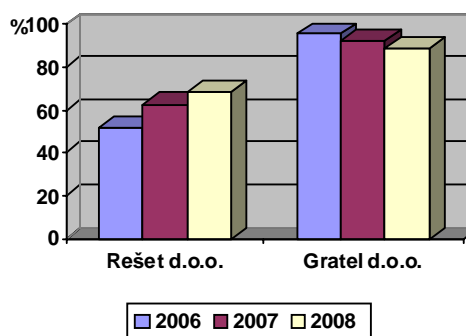
Delež kapitala v financiranju kaže delež kapitala med celotnimi obveznostmi do virov. Višji ko je odstotek oziroma delež kapitala med vsemi obveznostmi, večjo finančno neodvisnost si zagotavlja. Iz rezultatov je razvidno, da se družbi financirata večino s tujimi viri. Še posebno podjetje Gratel, ki ima zelo malo kapitala v pasivi, medtem ko ima podjetje Rešet ta delež precej večji. To nam pove, da je podjetje Rešet bolj neodvisno kot podjetje Gratel.

5.5.1.2 Delež dolga v financiranju

Tabela 6: Delež dolga v financiranju

Leto	Rešet d.o.o.	Gratel d.o.o.
2006	51,83 %	95,49 %
2007	62,81 %	92,82 %
2008	69,02 %	89,00 %

Slika 2: Delež dolga v financiranju

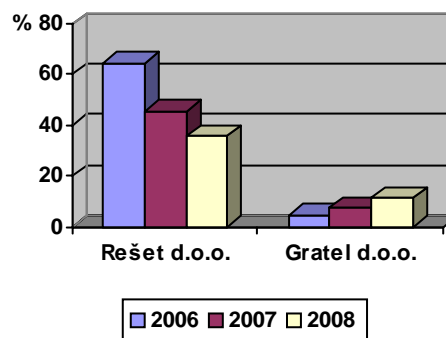
Delež dolga v financiranju pove kolikšen del sredstev podjetja je financiran s tujimi viri oziroma dolgovi. Izračuni kažejo, da se oba podjetja poslužujeta tujih virov in jih uporabljata za financiranje, pri čemer je podjetje Gratel veliko bolj zadolženo kot podjetje Rešet, saj so skoraj vsa sredstva financirana z dolgovi. To pa pomeni, da je le-ta močno odvisen od tujih virov. Hkrati opazamo, da se zadolženost pri Gratelju zmanjšuje, medtem ko v podjetju Rešet narašča.

5.5.1.3 Delež trajnega in dolgoročnega financiranja

Tabela 7: Delež trajnega in dolgoročnega financiranja

Leto	Rešet d.o.o.	Gratel d.o.o.
2006	64,33 %	4,53 %
2007	45,46 %	7,38 %
2008	35,46 %	11,05 %

Slika 3: Delež trajnega in dolgoročnega financiranja

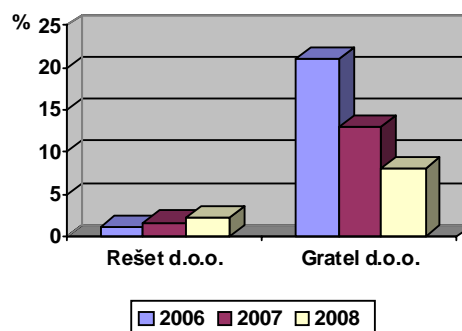
Delež trajnega in dolgoročnega financiranja kaže delež financiranja sredstev s trajnimi in dolgoročnimi viri. Osnovno pravilo financiranja je, da naj podjetje z dolgoročnimi viri financira vsa dolgoročna sredstva in del kratkoročnih sredstev. Iz rezultatov je razvidno da nobeno od podjetji ne upošteva omenjenega pravila, saj z dolgoročnimi viri ne pokrivata niti dolgoročnih sredstev, zato morata del teh financirati s kratkoročnimi viri.

5.5.1.4 Kazalnik finančnega vzvoda

Tabela 8: Kazalnik finančnega vzvoda

Leto	Rešet d.o.o.	Gratel d.o.o.
2006	1,08	21,12
2007	1,69	12,93
2008	2,23	8,09

Slika 4: Kazalnik finančnega vzvoda

Kazalnik finančnega vzvoda pove kakšno je razmerje med dolgovi in kapitalom. Pri podjetju Gratel je vrednost kazalnika večja kot pri podjetju Rešet. To nam pove, da ima Gratel med viri financiranja velik delež dolgov, še posebej v letu 2006. V podjetju Rešet se delež dolgov po letih povečuje v podjetju Gratel pa se le-ta zmanjšuje, kar dokazuje, da je Gratel povečeval delež kapitala.

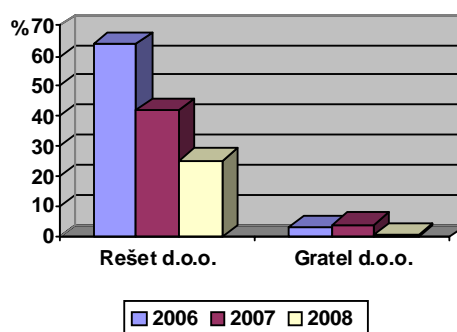
5.5.2 Kazalniki stanja investiranja

5.5.2.1 Delež dolgoročnih sredstev

Tabela 9: Delež dolgoročnih sredstev

Leto	Rešet d.o.o.	Gratel d.o.o.
2006	64,11 %	3,09 %
2007	42,13 %	3,94 %
2008	25,37 %	0,94 %

Slika 5: Delež dolgoročnih sredstev

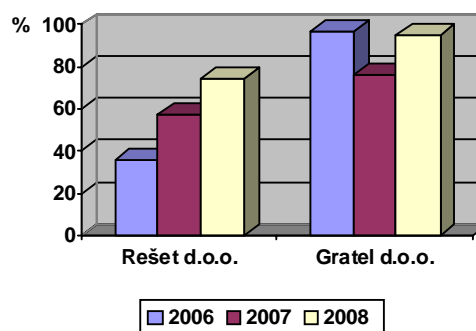
Delež dolgoročnih sredstev nam pove delež, ki ga imajo dolgoročna sredstva med vsemi sredstvi podjetja. Velikost kazalnika je pri podjetju Rešet precej večja kot pri Gratel, to pa je posledica načina opravljanja dejavnosti, saj je Rešet delavno intenzivno podjetje, ki potrebuje veliko osnovnih sredstev, medtem ko Gratel opravlja dejavnost bolj komercialno in ne potrebuje toliko osnovnih sredstev. Pri obeh podjetjih vrednost kazalnika pada, kar ne pomeni dezinvestiranje osnovnih sredstev ampak, da sta podjetja hitro rasla in povečevala kratkoročna sredstva, razen v letu 2007, ko pri podjetju Gratel vrednost kazalnika naraste zaradi investiranja v osnovna sredstva.

5.5.2.2 Delež kratkoročnih sredstev

Tabela 10: Delež kratkoročnih sredstev

Leto	Rešet d.o.o.	Gratel d.o.o.
2006	35,64 %	96,86 %
2007	57,76 %	76,00 %
2008	74,59 %	94,57 %

Slika 6: Delež kratkoročnih sredstev

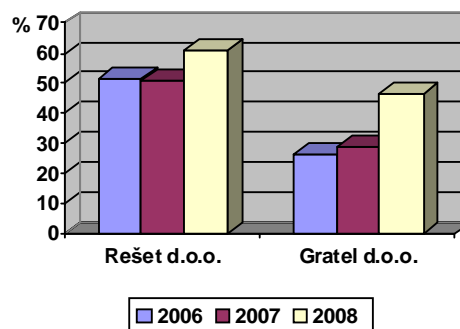
Delež kratkoročnih sredstev nam pove delež kratkoročnih sredstev v vseh sredstvih podjetja. Pri podjetju Rešet vrednost kazalnika po letih narašča, kar pomeni povečanje obsega poslovanja, saj so se kratkoročna sredstva povečala le zaradi povečane poslovne dejavnosti. Pri Gratel vrednost kazalnika v letu 2007 pade, kljub povečani poslovni dejavnosti, kar pomeni, da je padec vzrok zmanjšanja poslovnih terjatev do kupcev ob hkratnem poplačilu kratkoročnih poslovnih obveznosti.

5.5.2.3 Odpisanost osnovnih sredstev

Tabela 11: Odpisanost osnovnih sredstev

Leto	Rešet d.o.o.	Gratel d.o.o.
2006	51,24 %	26,12 %
2007	50,94 %	28,51 %
2008	60,77 %	46,47 %

Slika 7: Odpisanost osnovnih sredstev

Odpisanost osnovnih sredstev nam pove, v kolikšnem odstotku so osnovna sredstva že odpisana oziroma izamortizirana. Iz tabele je razvidno, da se tako pri Rešetu kot tudi pri Gratelu ta delež po letih povečuje. Pri Rešetu se giblje okoli 50 do 60 %, to pomeni, da podjetje redno menjava osnovna sredstva in jih nadomešča z novimi. V podjetju Gratel so leta 2006 in 2007 nabavljali nova osnovna sredstva, zato je tudi delež odpisanosti manjši. Do takšne razlike med družbama prihaja zaradi načina opravljanja dejavnosti.

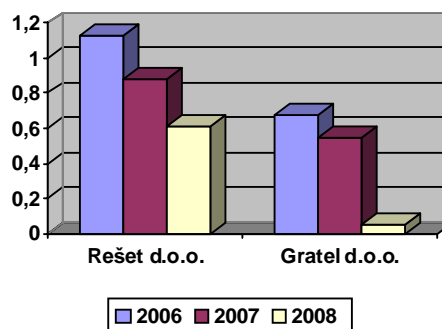
5.5.3 Kazalniki vodoravnega finančnega ustroja

5.5.3.1 Kapitalska pokritost osnovnih sredstev

Tabela 12: Kapitalska pokritost osnovnih sredstev

Leto	Rešet d.o.o.	Gratel d.o.o.
2006	1,13	0,68
2007	0,88	0,55
2008	0,61	0,05

Slika 8: Kapitalska pokritost osnovnih sredstev

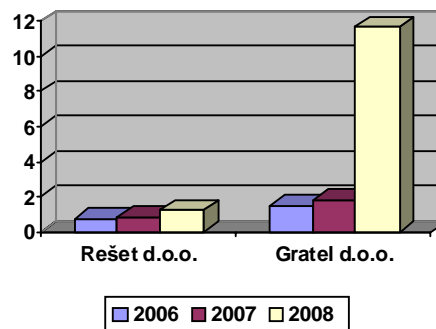
Kapitalska pokritost osnovnih sredstev kaže lastniško financiranje osnovnih sredstev. Iz rezultatov je razvidno, da obe družbi za financiranje osnovnih sredstev poleg kapitala uporabljata tudi dolgove, razen v letu 2006 podjetje Rešet s kapitalom pokriva več kot samo osnovna sredstva.

5.5.3.2 Kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev

Tabela 13: Kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev

Leto	Rešet d.o.o.	Gratel d.o.o.
2006	0,75	1,46
2007	0,88	1,82
2008	1,22	11,66

Slika 9: Kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev

Kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev kaže lastniško financiranje dolgoročnih sredstev.

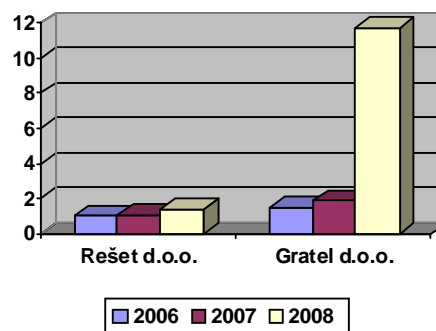
Podjetje Rešet v letih 2006 in 2007 financira dolgoročna sredstva ne samo s kapitalom ampak tudi z delom dolgoročnih dolgov, medtem ko podjetje Gratel skozi vsa leta dolgoročna sredstva financira s kapitalom. Pri obeh družbah pa vrednost kazalnika narašča. Izrazito povečanje pri Gratelu v letu 2008 je posledica povečanja kapitala z dokapitalizacijo, medtem ko se dolgoročna sredstva niso povečala.

5.5.3.3 Trajno in dolgoročno financiranje dolgoročnih sredstev

Tabela 14: Trajno in dolgoročno financiranje dolgoročnih sredstev

Leto	Rešet d.o.o.	Gratel d.o.o.
2006	1,00	1,47
2007	1,08	1,87
2008	1,40	11,71

Slika 10: Trajno in dolgoročno financiranje dolgoročnih sredstev

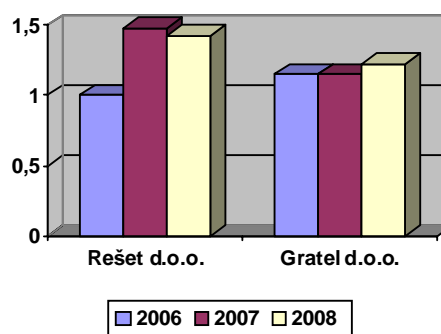
Trajno in dolgoročno financiranje dolgoročnih sredstev kaže razmerje med trajnimi in dolgoročnimi viri ter dolgoročnimi sredstvi. Praviloma mora biti vrednost kazalnika večja od 1. Izračuni kažejo, da obe družbi vsa dolgoročna sredstva financirata s kapitalom in dolgoročnimi viri. Vrednost kazalnika po letih narašča v obeh podjetjih. Razlog povečanja vrednosti kazalnika je povečanje trajnih kratkoročnih sredstev v obeh družbah.

5.5.3.4 Kratkoročni koeficient

Tabela 15: Kratkoročni koeficient

Leto	Rešet d.o.o.	Gratel d.o.o.
2006	1,00	1,15
2007	1,48	1,15
2008	1,42	1,23

Slika 11: Kratkoročni koeficient

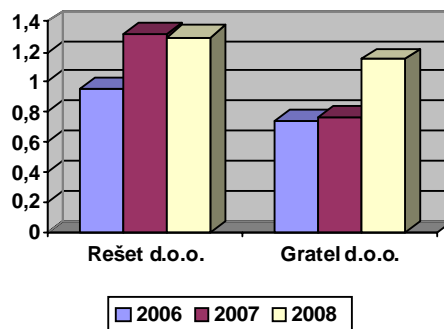
Kratkoročni koeficient kaže razmerje med kratkoročnimi sredstvi in kratkoročnimi obveznostmi in nam pove sposobnost podjetja, da poravnava kratkoročne obveznosti s kratkoročnimi sredstvi. Priporočljivo razmerje je 2 : 1. Vrednost kazalnika ne dosega zelenega razmerja, vendar je za obe družbi ugodna, saj s kratkoročnimi sredstvi pokrivata vse kratkoročne obveznosti, hkrati pa je opazno, da vrednost kazalnika iz leta v leto narašča. To pomeni, da sta obe družbi v vseh letih likvidni. Obe družbi pa izpolnjujeta predpostavko, da mora imeti kratkoročni koeficient večjo vrednost kot pospešeni koeficient.

5.5.3.5 Pospešeni koeficient

Tabela 16: Pospešeni koeficient

Leto	Rešet d.o.o.	Gratel d.o.o.
2006	0,95	0,74
2007	1,32	0,77
2008	1,30	1,15

Slika 12: Pospešeni koeficient

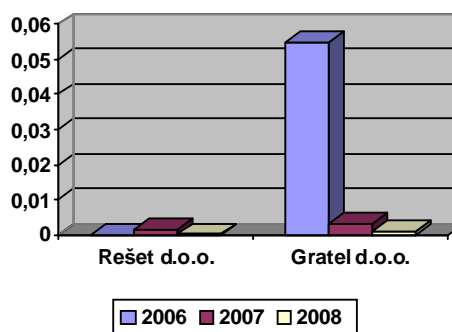
Pospešeni koeficient kaže razmerje med kratkoročnimi sredstvi zmanjšanimi za vrednost zalog in kratkoročnimi dolgovi. Priporočljiva vrednost tega kazalnika je 1 : 1 ali pa da je večja od 1. Podjetje Rešet v letu 2006 s kratkoročnimi sredstvi ne pokriva kratkoročnih obveznosti, kar dokazuje, da nista likvidni. V letu 2007 in 2008 se vrednost poveča in celo preseže priporočljivo vrednost, kar pomeni, da je v letih 2007 in 2008 likvidno. Prav tako podjetje Gratel v letu 2006 in celo v 2007 ni likvidno, saj je vrednost kazalnika malo večja od 0,7. V letu 2008 pa se izboljša in preseže priporočljivo vrednost, kar pomeni, da sta obe podjetji v letu 2008 likvidni.

5.5.3.6 Hitri koeficient

Tabela 17: Hitri koeficient

Leto	Rešet d.o.o.	Gratel d.o.o.
2006	0,00009	0,05491
2007	0,00147	0,00305
2008	0,00035	0,00091

Slika 13: Hitri koeficient

Hitri koeficient kaže razmerje med likvidnimi sredstvi in kratkoročnimi obveznostmi. Meri sposobnost podjetja, da bo poravnalo kratkoročne obveznosti z najbolj likvidnimi sredstvi. Priporočljiva vrednost kazalnika je 0,5. Iz rezultatov je razvidno, da podjetji ne dosegata priporočljive vrednosti. To pomeni, da družbi v vseh proučevanih letih nista plačilno sposobni.

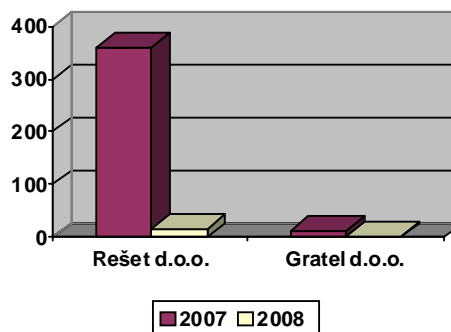
5.5.4 Kazalniki obračanja

5.5.4.1 Koeficient obračanja terjatev do kupcev

Tabela 18: Koeficient obračanja terjatev do kupcev

Leto	Rešet d.o.o.	Gratel d.o.o.
2006	-	-
2007	359,92	13,16
2008	17,22	1,94

Slika 14: Koeficient obračanja terjatev do kupcev

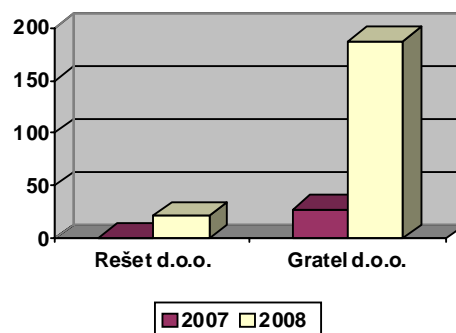

5.5.4.2 Povprečna doba vezave terjatev do kupcev

Tabela 19: Povprečna doba vezave terjatev do kupcev

Leto	Rešet d.o.o.	Gratel d.o.o.
2006	-	-
2007	1,01	27,73
2008	21,20	188,14

Slika 15: Povprečna doba vezave terjatev do kupcev

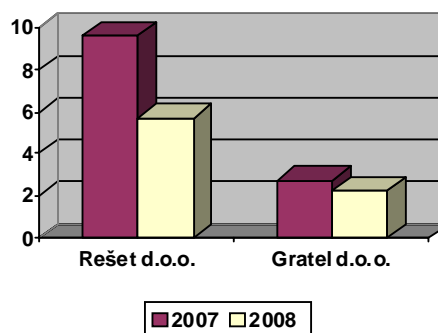
Koeficient obračanja terjatev do kupcev pove, kolikokrat na leto se terjatev do kupcev preoblikujejo v denarna sredstva. Tako v podjetju Rešet kot v podjetju Gratel vidimo, da plačilna sposobnost kupcev v letu 2008 glede na leto 2007 zelo pade, ter da je podjetje Rešet bolj uspešno v izterjavi terjatev kot podjetje Gratel, saj so denarna sredstva v terjatvah vezana v letu 2007 približno 1 dan, v letu 2008 pa 21 dni, medtem ko so v podjetju Gratel v letu 2007 vezana skoraj 28 dni, v letu 2008 pa kar 188 dni. To pomeni, da podjetje Gratel približno polovico leta financira svoje kupce.

5.5.4.3 Koeficient obračanja zalog

Tabela 20: Koeficient obračanja zalog

Leto	Rešet d.o.o.	Gratel d.o.o.
2006	-	-
2007	9,6	2,76
2008	5,73	2,25

Slika 16: Koeficient obračanja zalog

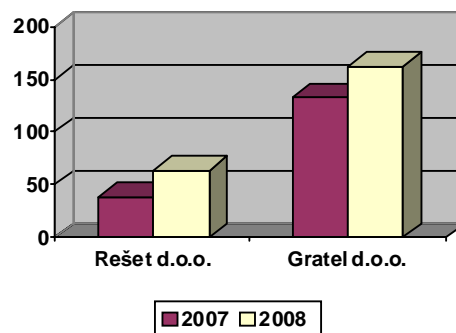

5.5.4.4 Povprečna doba vezave zalog

Tabela 21: Povprečna doba vezave zalog

Leto	Rešet d.o.o.	Gratel d.o.o.
2006	-	-
2007	38,02	132,25
2008	63,70	162,22

Slika 17: Povprečna doba vezave zalog

Koeficient obračanja zalog pove kolikokrat na leto se zaloge preoblikujejo v denar. V obeh podjetjih vrednost kazalnika pada, kar pove, da se sposobnost obračanja zalog v obeh podjetjih poslabša. Podjetje Rešet je v primerjavi z Gratelom bolj uspešno v obračanju zalog, saj se le te v enem letu obrnejo večkrat kot v Gratel. V podjetju Rešet so denarna sredstva v letu 2007 v zalogah vezana 38 dni, v letu 2008 pa skoraj 63 dni, medtem ko so v Gratel v letu 2007 denarna sredstva v zalogah vezana 132 dni, v letu 2008 pa kar 162 dni.

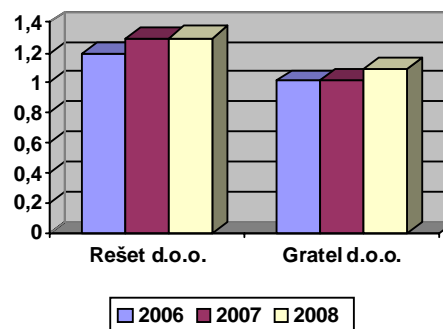
5.5.5 Kazalniki gospodarnosti

5.5.5.1 Gospodarnost poslovanja

Tabela 22: Gospodarnost poslovanja

Leto	Rešet d.o.o.	Gratel d.o.o.
2006	1,19	1,01
2007	1,29	1,02
2008	1,30	1,09

Slika 18: Gospodarnost poslovanja

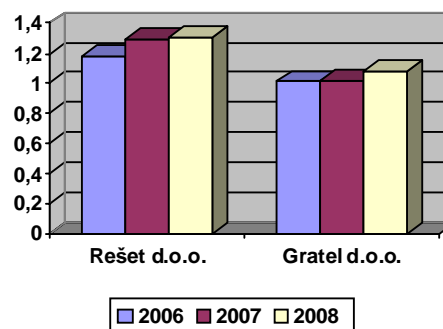
Gospodarnost poslovanja prikazuje učinkovitost poslovanja iz dejavnosti podjetja. V obeh družbah vrednost kazalnika narašča, kar pomeni, da sta družbi z enakimi odhodki ustvarili večji prihodek. Največjo vrednost kazalnika dosežeta v letu 2008 in sicer Rešet 1,3, kar pomeni, da je s porabljenim 1 € priposlovalo 0,3 € novih sredstev. Podjetje Gratel pa je s porabljenim 1 € priposlovalo 0,09 € novih sredstev. Vidimo, da je podjetje Rešet bolj učinkovito pri poslovanju iz dejavnosti kot Gratel, saj s porabljenim 1 € priposluje več novih sredstev.

5.5.5.2 Celotna gospodarnost

Tabela 23: Celotna gospodarnost

Leto	Rešet d.o.o.	Gratel d.o.o.
2006	1,18	1,01
2007	1,29	1,02
2008	1,31	1,08

Slika 19: Celotna gospodarnost

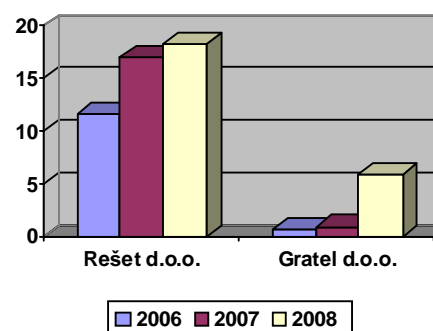
Celotna gospodarnost prikazuje učinkovitost celotnega poslovanja podjetja. Iz rezultatov je razvidno, da sta obe družbi v vseh letih poslovali z dobičkom in da je celotna gospodarnost v obeh podjetjih po letih naraščala. Zopet je podjetje Rešet bolj učinkovito kot podjetje Gratel. Če samo pogledamo leto 2008 vidimo, da je podjetje Rešet z 1 € porabljenih sredstev ustvarilo 0,31 € novih sredstev. Podjetje Gratel pa je z 1 € porabljenih sredstev ustvarilo le 0,08 € novih sredstev. To nam pokaže, da je podjetje Rešet z 1 € porabljenih sredstev sposobno priposlovati več novih sredstev kot Gratel.

5.5.5.3 Dobičkonosnost prihodkov

Tabela 24: Dobičkonosnost prihodkov

Leto	Rešet d.o.o.	Gratel d.o.o.
2006	11,74 %	0,71 %
2007	17,04 %	0,98 %
2008	18,25 %	5,91 %

Slika 20: Dobičkonosnost prihodkov

Dobičkonosnost prihodkov nam pokaže razmerje med dobičkom in vsemi prihodki podjetja oziroma delež čistega dobička v prihodkih. Rezultati kažejo, da sta tako Rešet kot Gratel poslovala uspešno, saj je vrednost kazalnika v vseh letih pozitivna, le da je podjetje Rešet bolj učinkovito, saj ima med prihodki večji delež čistega dobička. Vrednost kazalnika po letih narašča v obeh družbah, kar je pozitiven signal, to pomeni da se vrednost čistega dobička po letih povečuje.

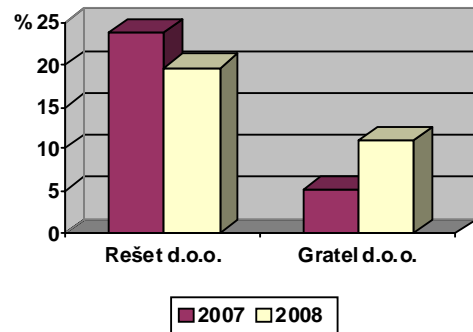
5.5.6 Kazalniki dobičkonosnosti

5.5.6.1 Dobičkonosnost sredstev (ROA)

Tabela 25: Dobičkonosnost sredstev

Leto	Rešet d.o.o.	Gratel d.o.o.
2006	-	-
2007	23,73 %	5,18 %
2008	19,68 %	10,92 %

Slika 21: Dobičkonosnost sredstev

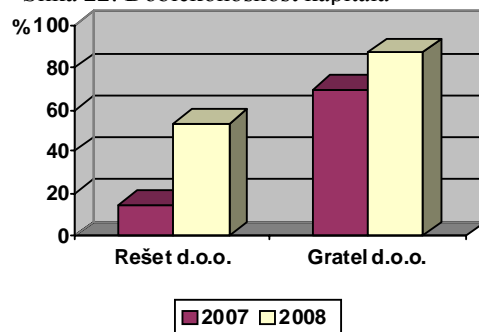
Dobičkonosnost sredstev nam pokaže uspešnost uporabe sredstev podjetja oziroma koliko dobička podjetje zasluži z obstoječimi sredstvi. Iz rezultatov je razvidno, da je podjetje Rešet bolj uspešno v uporabi sredstev kot Gratel. Vendar je pri Rešet v letu 2008 glede na leto 2007 dobičkonosnost sredstev padla pri Gratel se je le-ta povečala. V letu 2007 je Rešet z 1 € angažiranih sredstev ustvarilo dodatnih 23,73 centov, v letu 2008 pa 19,68 centov. Podjetje Gratel pa je v letu 2007 z 1 € angažiranih sredstev ustvarilo dodatnih 5,18 centov, v letu 2008 pa 10,92 centov.

5.5.6.2 Dobičkonosnost kapitala (ROE)

Tabela 26: Dobičkonosnost kapitala

Leto	Rešet d.o.o.	Gratel d.o.o.
2006	-	-
2007	14,82 %	69,20 %
2008	53,37 %	87,21 %

Slika 22: Dobičkonosnost kapitala

Dobičkonosnost kapitala nam pokaže koliko denarnih enot je ustvarila ena vložena denarna enota kapitala. Kazalnik kaže, da sta obe družbi poslovali uspešno in da je vrednost le tega v letu 2008 glede na leto 2007 narasla, kar pomeni da sta podjetji na 1 € vložnega kapitala ustvarila več denarnih enot, in sicer je podjetje Rešet v letu 2007 z 1 € vložnega kapitala ustvarilo 14,82 centov čistega dobička v letu 2008 pa 53,37 centov. Podjetje Gratel je v letu 2007 z 1 € vložnega kapitala ustvarilo 69,20 centov čistega dobička, v letu 2008 pa kar 87,21 centov.

SKLEP

Skozi diplomsko nalogo sem proučevala poslovanje dveh podjetij in sicer Rešet d.o.o. in Gratel d.o.o., ki sta del gradbene dejavnosti. Med njima je očitna razlika, saj gre pri podjetju Rešet d.o.o. za pravo gradbeno podjetje, ki ima veliko število opredmetenih sredstev in zaposlenih ljudi, kar mu omogoča večji obseg izvedbe gradbenih del. Podjetje Gratel d.o.o. je del gradbene dejavnosti, vendar pa sam ne izvaja gradbenih del, temveč nastopa v vlogi pridobivanja del in njihovega nadzora. V zvezi s tem nastopijo tudi bistvene razlike, tako pri doseganju prihodkov kot tudi pri sestavi sredstev.

Pri analiziranju njunega poslovanja sem ugotovila, da podjetje Rešet d.o.o. razpolaga z večjimi sredstvi in temu primerno tudi drugačnim načinom financiranja njihove pridobitve. V strukturi vseh sredstev ima tako podjetje Rešet na dan 31.12.2008 dolgoročnih sredstev za kar 25,37 % vseh sredstev, medtem ko podjetje Gratel d.o.o. izkazuje dolgoročnih sredstev le 0,94 % vseh sredstev. Tako očitna razlika nastopi tudi znotraj analize kratkoročnih sredstev, pri katerih v podjetju Rešet d.o.o. predstavljajo pomemben delež zaloge in kratkoročne poslovne terjatve, enako pa nastopa delež pomembnosti pri podjetju Gratel d.o.o., le da je bistveno višji poudarek na terjatvah do kupcev.

Pri analizi s kazalniki sem ugotovila, da je podjetje Gratel d.o.o. v primerjavi s podjetjem Rešet d.o.o. bolj zadolženo, saj na dan 31. 12. 2008 predstavlja delež dolga v financiranju kar 89 % vseh virov, kar se odraža tudi skozi kazalnik finančnega vzvoda. Pri kapitalski pokritosti dolgoročnih sredstev imata obe podjetji prikazano, da svoja dolgoročna sredstva financirata s kapitalom, kar jima daje oziroma povečuje finančno neodvisnost in tudi dolgoročno finančno stabilnost.

Pri analizi kratkoročne likvidnosti sem za obe podjetji ugotovila, da sta likvidni, nista pa plačilno sposobni, kar se odraža tudi pri povprečni dobi vezave terjatev do kupcev, ki znaša pri podjetju Rešet d.o.o. v povprečju 20 dni, pri podjetju Gratel d.o.o. pa približno 189 dni. S takim način nesporno lahko pri podjetju Gratel d.o.o. predvidevam likvidnostne težave, ki se bodo pokazale v plačilni nesposobnosti, saj mora podjetje poravnati svoje obveznosti v bistveno krajšem času kot dobiva plačane svoje terjatve. Enake rezultate dobim pri proučevanju povprečne dobe vezave zalog, kar dodatno potrjuje moja predvidevanja o prihodnjih likvidnostnih težavah.

Samo poslovanje obeh podjetij je gospodarno in tudi dobičkonosno. V vseh primerih analize so dobljeni rezultati nad povprečjem panoge, kar pomeni, da podjetji pri takem načinu poslovanja predstavljata dobre možnosti pridobivanja dodatnega kapitala, ki ga bosta potrebovali z namenom servisiranja tolikšnega obsega poslovanja.

LITERATURA IN VIRI

1. Ban, S. & Tekavčič, M. (2001). *Primerjalno analiziranje slovenskih podjetij z različnimi ekonomskimi kazalci in kazalniki*. Portorož: Zveza ekonomistov Slovenije.
2. Brigham Eugene, F. & Houston Joel, F. (1998). *Fundamentals of financial management*. Forth Worth: The Dryden Press.
3. Hočevar, M., Igličar, S. & Zaman, M. (2004). *Osnove računovodstva*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
4. Koletnik, F. & Koželj, S. (2005). *Redni in posebni računovodski izkazi*. Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.
5. Letno poročilo podjetja Gratel d.o.o. za leto 2006.
6. Letno poročilo podjetja Gratel d.o.o. za leto 2007.
7. Letno poročilo podjetja Gratel d.o.o. za leto 2008.
8. Letno poročilo podjetja Rešet d.o.o. za leto 2006.
9. Letno poročilo podjetja Rešet d.o.o. za leto 2007.
10. Letno poročilo podjetja Rešet d.o.o. za leto 2008.
11. Pučko, D. (2004). *Analiza poslovanja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
12. *Slovenski računovodski standardi* (2006). Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.